Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-116804-p0001-5

wie OO (Dubl. zu ung.)

Oe

Aug. vorh.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-116804-p0002-0

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-116804-p0003-6

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-116804-p0004-2

THEOGNIDIS MEGARENSIS SENTENTIÆ CVM VERSIONE LATIna, ita vt verbum verbo conferri poſsit, addita earundem explicatione,

A

Philip. Melanchthone
in Schola VVitebergenſi.

LIPSIÆ,
Excudebat Abraham Lamberg.
Anno

M. D. XCI.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-116804-p0005-7

THEOGNIDIS MEGARENSIS SENTENTIÆ ELEGIACÆ.

O Rex Latonæ fili, Iouis proles, nunquam tui
Obliuiſcar exordiens, neq; finiens:
Sed ſemper primumq́;, & vltimum, inq; medijs
Canam: tu autem me audi, & bona da.
Phœbe rex, quando equidem te dea peperit veneranda
Palmam teneram manibus amplexata, (Latona,
Immortalium pulcherrimum in rotunda palude,
Tota quidem impleta eſt Delus ingens
Odore diuino: riſit verò terra prodigioſa:
Gauiſusq́; eſt profundus pontus maris albicantis.
(O) Diana fericida, filia Iouis, quam Agamemnon
Placauit, quando in Troiã nauigabat nauib. velo-
Precantem me audi, mala autem fata expelle: (cibus,
Tibi quidem hoc, Dea, paruũ, mihi verò magnũ (eſt.)
Muſæ & Gratiæ filiæ Iouis, quæ quondam Cadmi
Ad nuptias profectæ, pulchrum ceciniſtis carmen:
Nam q; ꝙ pulchrum eſt, eſt amicũ: ꝙ nõ eſt pulchrũ, nõ
Hoc carmẽ immortalia venit per ora. (amicum eſt.
Cyrne, docenti quidem mihi ſignum imponatur
His carminibus, latebit enim nunquã, ſi ſurripiatur:
Neq; quiſquam mutabit peius, bonum quod adſit.
Sic verò quiſq; dicet: Theognidis ſunt carmina
Mega-

ΘΕΟΓΝΙΔΟΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΡΕΩΣ ΓΝΩΜΑΙ ΕΛΕΓΕΙΑΚΑΙ.

Ὦ ἄνα, λητοῦς υἱέ, διὸς τέκος, οὔποτε σεῖο
λήσομαι ἀρχόμενος, οὐδ᾽ ἀναπαυόμενος·
ἀλλ᾽ αἰεὶ πρῶτόν τε, καὶ ὕστατον, ἔν τε μέσοισιν
ἀείσω· σὺ δέ μοι κλῦθι, καὶ ἐσθλὰ δίδου.
Φοῖβε ἄναξ, ὅτε μέν σε θεὰ τέκε πότνια λητὼ
* φοίνικος ῥαδινῆς χερσὶν ἐφαψαμένη,
ἀθανάτων κάλλιστον ἐπὶ τροχοειδέϊ λίμνῃ,
πᾶσα μὲν ἐπλήσθη δῆλος ἀπειρεσίη
ὀδμῆς ἀμβροσίης· ἐγέλασε δὲ γαῖα πελώρη,
γήθησεν δὲ βαθὺς πόντος ἁλὸς πολιῆς.
Ἄρτεμι θηροφόνη, θύγατερ διός, ἣν ἀγαμέμνων
εἵσαθ᾽ ὅτ᾽ ἐς τροίην ἔπλεε νηυσὶ θοαῖς,
εὐχομένῳ μοι κλῦθι, κακὰς ἀπὸ κῆρας ἄλαλκε·
σοὶ μὲν τοῦτο, θεά, σμικρόν, ἐμοὶ δὲ μέγα.
Μοῦσαι καὶ χάριτες, κοῦραι διός, αἵποτε κάδμου
ἐς γάμον ἐλθοῦσαι καλὸν ἀείσατ᾽ ἔπος·
ὅττι καλόν, φίλον ἐστί· τὸ δ᾽ οὐ καλόν, οὐ φίλον ἐστί.
τοῦτ᾽ ἔπος ἀθανάτων ἦλθε διὰ στομάτων.
Κύρνε, σοφιζομένῳ μὲν ἐμοὶ σφρηγὶς ἐπικείσθω
τοῖσδ᾽ ἔπεσιν, * λήσει δ᾽ οὔποτε κλεπτόμενα·
οὐδέ τις ἀλλάξει κάκιον † τοῦ ἐσθλοῦ παρεόντος.
ὧδε δὲ πᾶς τις ἐρεῖ, Θεόγνιδός ἐστιν ἔπη

* φοίνικος ῥαδινῆς χερσίν.

* λήσει

† τοῦ ἐσθλοῦ.

Megarenſis, omnes quidem inter homines celebris:
Ciuibus verò nondum omnibus placere poſſum.
Nihil mirum, (ô) Polypæda: neq; enim Iuppiter
Neq; pluens omnibus placet, neq; abſtinens.
Tibi vero ego beneuolus præcepta dabo, qualia ipſe,
Cyrne, à bonis (viris,) puer adhuc exiſtens, didici.
Sapito: neq; turpibus ex factis, neq; iniuſtis
Honores, neq; potentiam trahe, neq; diuitias.
Hæc quidem ſic ſcito. (cum) malis verò ne verſare
Viris, ſed ſemper (cum) bonis conuerſare:
Et cum eis bibe & comede, & cum eis
Sede: & place illis, quorum magna poteſtas (eſt.)
A bonis enim (viris) bona diſces: ſi verò malis
Commiſcearis, perdes & quam habeas mentem.
Hæc cum didiceris, cum bonis conuerſare: et aliquan- (do dices,
Bene conſulere amicis me.
Cyrne, vterũ fert ciuitas hæc, timeo aũt, ne pariat vi- (rum
Correctorem malæ inſolentiæ veſtræ:
Ciues enim adhuc illi (ſunt) modeſti: præfecti verò
Verſi ſunt multam in nequitiam cadere.
Nullam vnquam Cyrne boni ciuitatẽ perdiderũt viri,
Sed quando contumelioſis eſſe malis placuerit,
Populumq́; corruperint, iudiciaq́; iniuſtis dederint,
Propriorum lucrorum cauſa, & potentiæ:
Spera non diu illam ciuitatem quietam fore,
Etſi nunc manet multa in quiete:

Cum

τοῦ Μεγαρέως, πάντας δὲ κατ' ἀνθρώπους ὀνομαστός,
ἀστοῖσιν δ' οὔπω πᾶσιν ἁδεῖν δύναμαι.
οὐδὲν θαυμαστὸν Πολυπαΐδη. οὐδὲ γὰρ ὁ Ζεὺς
οὔθ' ὕων πάντως ἁνδάνει, οὔθ' ἀνέχων.
σοὶ δ' ἐγὼ εὖ φρονέων ὑποθήσομαι, οἷά περ αὐτὸς,
Κύρν', ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν, παῖς ἔτ' ἐὼν, ἔμαθον.
πέπνυσο, μηδ' αἰσχροῖσιν ἐπ' ἔργμασι, μηδ' ἀδίκοισι
τιμὰς, μηδ' ἀρετὰς ἕλκεο, μηδ' ἄφενος.
ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι. κακοῖσι δὲ μὴ προσομίλει
ἀνδράσιν, ἀλλ' αἰεὶ τῶν ἀγαθῶν ἔχεο,
καὶ μετὰ τοῖσιν πῖνε καὶ ἔσθιε, καὶ μετὰ τοῖσιν
ἵζε, καὶ ἅνδανε τοῖς, ὧν μεγάλη δύναμις.
ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἄπ' ἐσθλὰ μαθήσεαι. ἢν δὲ κακοῖσι
συμμιχθῇς, ἀπολεῖς καὶ τὸν ἐόντα νόον.
ταῦτα μαθὼν ἀγαθοῖσιν ὁμίλεε, καὶ ποτε φήσεις
εὖ συμβουλεύειν τοῖσι φίλοισιν ἐμέ.
Κύρνε κύει πόλις ἥδε· δέδοικα δὲ, μὴ τέκῃ ἄνδρα
εὐθυντῆρα κακῆς ὕβριος ὑμετέρης.
ἀστοὶ μὲν γὰρ ἔθ' οἵδε σαόφρονες, ἡγεμόνες δὲ
τετράφαται πολλὴν ἐς κακότητα πεσεῖν.
οὐδεμίαν πω Κύρν' ἀγαθοὶ πόλιν ὤλεσαν ἄνδρες,
ἀλλ' ὅταν ὑβρίζειν τοῖσι κακοῖσιν ἁδῇ,
δῆμόν τε φθείρωσι, δίκας τ' ἀδίκοισι διδῶσιν,
οἰκείων κερδῶν εἵνεκα, καὶ κράτεος·
ἔλπεο μὴ δηρὸν κείνην πόλιν ἀτρεμέεσθαι,
μηδ' εἰ νῦν κεῖται πολλῇ ἐν ἡσυχίῃ,

Cum malis amica viris hæc fuerint.
Lucra publico cum malo venientia.
Ex his enim ſeditio eſt, & inteſtinæ cædes virorum,
Rex verò ciuitati nunquam illi placeat.
Cyrne ciuitas quidẽ adhuc hæc ciuitas (eſt.) populi aũt
Qui prius neq; iura nouerant, neq; leges: (alij,
Sed circum latera pellem caprarum atterebant:
Foris aũt, tanquã cerui, hãc depaſcebãtur ciuitatẽ:
Et nũc ſunt boni (ô) Polypæda, at (qui) prius boni (erãt)
Nunc mali (ſunt.) quis nam hæc ferret reſpiciens?
Si inuicem autem decipiunt, alij alios ridentes,
Neq; malorum rationes cognoſcentes, neq; bonorum.
Neminem horum amicum fac (ô) Polypæda ciuium
Ex animo, vtilitatis cauſa alicuius:
Sed videaris quidem omnibus lingua amicus eſſe,
Rem verò communices nemini vllam,
Seriam, cognoſces enim improborum mentes virorum,
Quòd ipſis in factis fides eſt nulla:
Sed dolos, deceptioneſq;, verſutiaſq; dilexerunt
Sic, vt viri non amplius incolumes.
Nunquam Cyrne improbo fidens conſulta cum viro,
Quando ſeriam rem volueris facere:
Sed ad probum profectus, conſulta multum laborans,
Et longum pedibus Cyrne iter peragens.
Rem verò ne amicis omnino communica cum omnibus:
Pauci ſane è multis fidelem habent mentem.

Pauci

εὖτ' ἂν τοῖσι κακοῖσι φίλ' ἀνδράσι ταῦτα γένηται 25
κέρδεα δημοσίῳ σὺν κακῷ ἐρχόμενα.
ἐκ τῶν γὰρ στάσις ἐστὶ καὶ ἔμφυλοι φόνοι ἀνδρῶν·
μούναρχος δὲ πόλει μήποτε τῇδε ἅδοι.
Κύρνε πόλις μὲν ἔθ' ἥδε πόλις, λαοὶ δὲ δὴ ἄλλοι,
οἳ πρόσθ' οὔτε δίκας ἤδεσαν, οὔτε νόμους.
ἀλλ' ἀμφὶ πλευρῇσι δορὰς αἰγῶν κατέτριβον,
ἔξω δ' ὥστ' ἔλαφοι, τήνδ' ἐνέμοντο πόλιν·
καὶ νῦν εἰσ' ἀγαθοὶ Πολυπαίδη. οἱ δὲ πρὶν ἐσθλοί,
νῦν δειλοί. τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ' ἐσορῶν;
ἀλλήλους δ' ἀπατῶσιν ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶντες, 30
οὔτε κακῶν γνώμας εἰδότες, οὔτ' ἀγαθῶν.
μηδένα τῶνδε φίλον ποιεῦ Πολυπαίδη ἀστῶν
ἐκ θυμοῦ, χρείης εἵνεκα μηδεμίης.
ἀλλὰ δόκει μὲν πᾶσιν ἀπὸ γλώσσης φίλος εἶναι,
χρῆμα δὲ συμμίξῃς μηδενὶ μηδοτιοῦν
σπουδαῖον. γνώσῃ γὰρ ὀϊζυρῶν φρένας ἀνδρῶν,
ὥς σφιν ἐπ' ἔργοισιν πίστις ἔπ' οὐδεμία·
ἀλλὰ δόλους, ἀπάτας τε, πολυπλοκίας τ' ἐφίλησαν
οὕτως, ὡς ἄνδρες μηκέτι σωζόμενοι.
μήποτε Κύρνε κακῷ πίσυνος βούλευε σὺν ἀνδρί, 35
εὖτ' ἂν σπουδαῖον πρῆγμ' ἐθέλῃς τελέσαι·
ἀλλὰ μετ' ἐσθλὸν ἰὼν, βούλευεο πολλὰ μογήσας,
καὶ μακρὴν ποσσὶν Κύρν' ὁδὸν ἐκτελέσας.
πρῆξιν μηδὲ φίλοισιν ὅλως ἀνακοίνεο πᾶσι· 37
παῦροί τοι πολλῶν πιστὸν ἔχουσι νόον.

Paucis fidens magnas viris res aggredere:
Ne fortè inſanabilem Cyrne accipias dolorem.
Fidelis vir auroq́; & argento rependi
Dignus (eſt) in moleſta Cyrne ſeditione.
Paucos inuenies (ô) Polypæda viros amicos,
Fideles in difficilibus rebus perſiſtentes:
Qui auſint, concordem animum habentes,
Æquè bonorum malorumq́; participes eſſe.
Hos verò non inuenies quærens, neq; inter omnes
Homines, quos nauis non vna omnes agit,
Quibus in lingua & oculis ineſt
Pudor: neq; ad turpem rem quæſtus agit.
Ne me verbis quidẽ cole: mentem aũt habe, & præcor-
Si me amas, & tibi fidelis ineſt mens. (dia alibi,
Aut me ama, puram afferens mentẽ: aut me refugiens,
Odio proſequere, manifeſtè cõtentionem ſuſcipiens.
Qui verò vnica lingua dupliciter habet mẽtẽ, hic ami
Grauis Cyrne, inimicus melior q̃ amicus exiſtẽs. (cus
Si quis laudabit te tanto tempore, quanto viderit (te,)
Separatus verò (à te) aliò linguam mittit malam,
Talis profectò ſodalis vir, amicus (eſt) nõ valde bonus,
Qui dixerit lingua optima, cogitat autem alia.
Sed ſit talis mihi amicus, qui amicum me (ferat
Cognoſcens, iracundiã, ei grauem (me) exiſtentem,
Pro fratre. Tu autem mihi amice hæc in animo
Conſidera, & aliquãdo mei memineris in poſterum.

Nullus

παύροισιν πίσυνος μεγάλ' ἀνδράσιν ἔργ' ἐπιχείρει,
μή ποτ' ἀνήκεστον Κύρνε λάβῃς ἀνίην.
πιστὸς ἀνὴρ χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου ἀντερύσασθαι
ἄξιος ἐν χαλεπῇ Κύρνε διχοστασίῃ.
παύρους εὑρήσεις Πολυπαΐδη ἄνδρας ἑταίρους,
πιστοὺς ἐν χαλεποῖς πρήγμασι γιγνομένους.
οἵτινες ἂν τολμῷεν, ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντες,
ἶσον τῶν ἀγαθῶν τῶν τε κακῶν μετέχειν.
τοὺς δ' οὐκ εὑρήσεις διζήμενος, οὐδ' ἐπὶ πάντας
ἀνθρώπους, οὓς ναῦς μὴ μία πάντας ἄγοι,
οἷσιν ἐπὶ γλώσσῃ τε καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἔπεστιν
αἰδώς, οὐδ' αἰσχρὸν χρῆμ' ἐπὶ κέρδος ἄγει.
μή μ' ἔπεσιν μὲν στέργε, νόον δ' ἔχε καὶ φρένας ἄλλῃ,
εἴ με φιλεῖς, καί σοι πιστὸς ἔνεστι νόος.
ἤ με φίλει, καθαρὸν θέμενος νόον, ἤ μ' ἀποειπὼν
ἔχθαιρ' ἀμφαδίην νεῖκος ἀειράμενος.
ὃς δὲ μιῇ γλώσσῃ δίχ' ἔχει νόον, οὗτος ἑταῖρος
δεινὸς Κύρν' ἐχθρὸς βέλτερος ἢ φίλος ὤν.
εἴ τις ἐπαινήσει σε τόσον χρόνον, ὅσσον ὁρώῃς,
νοσφισθεὶς δ' ἄλλῃ γλῶσσαν ἵησι κακήν,
τοιοῦτός τοι ἑταῖρος, ἀνὴρ φίλος οὔτι μάλ' ἐσθλός,
ὅς κ' εἴπῃ γλώσσῃ λῷστα, φρονεῖ δ' ἕτερα.
ἀλλ' εἴη τοιοῦτος ἐμοὶ φίλος, ὃς τὸν ἑταῖρον
γιγνώσκων, ὀργὴν, καὶ βαρὺν ὄντα φέρει,
ἀντὶ κασιγνήτου. σὺ δέ μοι φίλε ταῦτ' ἐνὶ θυμῷ
φράζεο, καί ποτέ μου μνήσεαι ἐξοπίσω.

Nullus hominum perſuadeat improbum virum ama-
Cyrne, quæ enim eſt vtilitas, ille vir amicus ſi ſit? (re,
Neq; te ex graui labore liberauerit & detrimento:
Neq; bonum habẽs, illius (te) participẽ facere volue-
Improbis verò benefacienti vaniſſima gratia eſt: (rit.
Perinde (eſt) ac ſeminare pontum maris albi.
Neq; enim põtum ſeminãs, profundã ſegetẽ metas: (eis.
Neq; malis benefaciẽs, beneficiũ viciſſim accipias ab
Inexplebile enim habẽt improbi mentẽ, ſi verò (in) vno
Superiorũ omnium effuſa perijt amicitia (aberraris,
At probi plurimùm fruuntur beneficio accepto:
Memoriã autem habent beneficiorum & gratiã po-
Nunquã malum virum, amicum fac ſodalem: (ſtea.
Sed ſemper fuge, tanquam malum portum.
Multi ſanè potus & cibi ſunt amici:
In ſeria autem re pauciores (ſunt amici.)
Fucato verò viro cognitu difficilius nihil (eſt)
Cyrne, neq; cautionis eſt maioris.
Auri adulterini & argenti intolerabile detrimentum
Cyrne, & inuenire facile (eſt) viro ſapienti.
Si autem amici mens viri in pectoribus latuerit
Tenuis exiſtens, doloſum verò in præcordijs cor ha-
Hoc Deus fucatiſſimum fecit hominibus, (beat:
Et cognitu omnium hoc difficilimum.
Non enim poteris cognoſcere viri mentem, neq; fœmi-
Priuſquam tentaueris ceu iumentum. (næ,

Neq;

μηδεὶς ἀνθρώπων πείσῃ κακὸν ἄνδρα φιλῆσαι
   Κύρνε, τί δ' ἐστ' ὄφελος κεῖνος ἀνὴρ φίλος ὤν;
οὔτ' ἄν σ' ἐκ χαλεποῖο πόνου ῥύσαιτο καὶ ἄτης,
   οὔτε κεν ἐσθλὸν ἔχων, τοῦ μεταδοῦν ἐθέλοι.
δειλοὺς εὖ ἔρδοντι ματαιοτάτη χάρις ἐστίν·
   ἶσον καὶ σπείρειν πόντον ἁλὸς πολιῆς.
οὔτε γὰρ ἂν πόντον σπείρων βαθὺ λήιον ἀμῷς,
   οὔτε κακοὺς εὖ δρῶν, εὖ πάλιν ἀντιλάβοις·
ἄπληστον γὰρ ἔχουσι κακοὶ νόον· ἢν δ' ἓν ἁμάρτῃς, 55
   τῶν πρόσθεν πάντων ἐκκέχυται φιλότης.
οἱ δ' ἀγαθοὶ τὸ μέγιστον ἐπαυρίσκουσι παθόντες,
   μνῆμα δ' ἔχουσ' ἀγαθῶν, καὶ χάριν ἐξοπίσω.
μήποτε τὸν κακὸν ἄνδρα φίλον ποιεῖσθ' ἑταῖρον,
   ἀλλ' αἰεὶ φεύγειν, ὥστε κακὸν λιμένα.
πολλοί τοι πόσιος καὶ βρώσιος εἰσὶν ἑταῖροι,
   ἐν δὲ σπουδαίῳ πράγματι παυρότεροι.
κιβδήλου δ' ἀνδρὸς γνῶναι χαλεπώτερον οὐδέν,
   Κύρν', οὐδ' εὐλαβίης ἐστὶ περὶ πλέονος.
χρυσοῦ κιβδήλοιο καὶ ἀργύρου ἀνσχετὸς ἄτη 60
   Κύρνε, καὶ ἐξευρεῖν ῥᾴδιον ἀνδρὶ σοφῷ.
εἰ δὲ φίλου νόος ἀνδρὸς ἐνὶ στήθεσσι λέληθε
   ψεδνὸς ἐών, δόλιον δ' ἐν φρεσὶν ἦτορ ἔχει,
τοῦτο θεὸς κιβδηλότατον ποίησε βροτοῖσι,
   καὶ γνῶναι πάντων τοῦτ' ἀνιηρότατον.
οὐ γὰρ ἂν εἰδείης ἀνδρὸς νόον, οὔτε γυναικός, 63
   πρὶν πειραθείης ὥσπερ ὑποζυγίου.

Neq; poteris coniectare, tanquā aliquando tempeſtiuè
Sæpè enim animum fallunt ſpecies. (profectus
Neq; potentia opta (ô) Polypæda (te)eximium eſſe,
Neq; facultatibus: duntaxat aūt viro adſit fortuna
Nihil in humanis patre & matre melius
Eſt, quibus ſanctum Cyrne curæ eſt ius,
Nemo Cyrne damni & lucri cauſa ipſe (eſt):
Sed dij horum datores amborum.
Neq; quiſpiam hominum facit, in præcordijs intuitus
In finem, an bonum fiat, an malum.
Sæpe enim putans (ſe) facturum malum, bonum fecit:
Et putans (ſe) facturum bonum, fecit malum.
Neq; cuiquam hominū adueniunt, quæcunq; voluerit:
Impediunt enim grauis fines impoſſibilitatis.
(Nos) homines aūt vana exiſtimamus, ſcientes nihil:
Dij verò ſecundū ſuam omnia perficiunt mentem.
Nemo vnquam hoſpitem (ô) Polypæda, qui feſellerit,
Atq; ſupplicem, mortalium, immortales latuit.
Fac malis aūt iuſtè paucis cum facultatibus viuere,
Quàm diues eſſe, iniuſtè opes adeptus:
In iuſticia autem comprehenſim omnis virtus ineſt:
Omnisq; vir bonus (eſt) Cyrne, iuſtus qui eſt.
Diuitias quidē dæmon etiam improbiſſimo viro dat:
Sed virtus paucos viros Cyrne comitatur.
Iniuriam Cyrne deus primum malum dedit viro,
Cuius futurus eſt locum nullum ponere,

οὐδὲ κεν αἰνήσαις, ὥσπερ ποτ' ἐς ὥριον ἐλθών·
πολλάκι γὰρ γνώμην ἐξαπατῶσ' ἰδέαι.
μήτ' ἀρετὴν εὔχου Πολυπαΐδη ἔξοχος εἶναι,
μήτ' ἄφενος· μοῦνον δ' ἀνδρὶ γένοιτο τύχη.
οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι πατρὸς καὶ μητρὸς ἄμεινον
ἔπλεθ', οἷς ὁσίη Κύρνε μέμηλε δίκη.
οὐδεὶς Κύρν' ἄτης καὶ κέρδεος αἴτιος αὐτός,
ἀλλὰ θεοὶ τούτων δώτορες ἀμφοτέρων.
οὐδέ τις ἀνθρώπων ἐργάζεται, ἐν φρεσὶν εἰδὼς
ἐς τέλος, εἴτ' ἀγαθὸν γίγνεται, εἴτε κακόν.
πολλάκι γὰρ δοκέων θήσειν κακόν, ἐσθλὸν ἔθηκε,
καί τε δοκῶν θήσειν ἐσθλόν, ἔθηκε κακόν.
οὐδέ τῳ ἀνθρώπων παραγίνεται, ὅσσ' ἐθέλῃσι·
ἴσχει γὰρ χαλεπῆς πείρατ' ἀμηχανίης.
ἄνθρωποι δὲ μάταια νομίζομεν, εἰδότες οὐδέν·
θεοὶ δὲ κατὰ σφέτερον πάντα τελοῦσι νόον.
οὐδείς πω ξεῖνον Πολυπαΐδη ἐξαπατήσας,
οὐδ' ἱκέτην, θνητῶν, ἀθανάτους ἔλαθε.
βούλεο δ' εὐσεβέων ὀλίγοις σὺν χρήμασιν οἰκεῖν,
ἢ πλουτεῖν, ἀδίκως χρήματα πασάμενος.
ἐν δὲ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσ' ἀρετ' * ἐστι·
πᾶς δέ τ' ἀνὴρ ἀγαθὸς Κύρνε, δίκαιος ἐών.
* ἀρε
τή 'στι
χρήματα μὲν δαίμων καὶ παγκάκῳ ἀνδρὶ δίδωσιν,
ἡ δ' ἀρετὴ ὀλίγοις ἀνδράσι Κύρν' ἕπεται.
ὕβριν Κύρνε θεὸς πρῶτον κακὸν ὤπασεν ἀνδρί,
οὗ μέλλει χώρην μηδεμίαν θέμεναι.

τίκτει

Parit profectò ſatietas iniuriã, quando improbum opes
Hominem, & cui non mens ſana ſit. (ſecutæ ſint.
Nunquã mihi paupertatem pernicioſam, viro iratus,
Neq; egeſtatem Cyrne malam obijce.
Iupiter enim ſanè libram inclinat aliâs alij.
Interdum quidẽ diteſcere, interdũ verò nihil habere.
Nunquã Cyrne vendita verbũ magnũ: nouit .n. nemo
Hominum, quid nox & dies viro perficiat.
Multi quidẽ vtuntur malis conſilijs, numine aũt dex-
Quib. quod malũ videbatur, cedit in bonum. (tro:
Sunt verò (alij,) qui & conſilio bono, & numine ſiniſtro
Res gerunt, finis autem rebus non ſuccedit.
Nemo hominum neq; diues, neq; pauper,
Neq; malus ſine numine, neq; bonus (eſt.)
Aliud alij malum eſt, reuera autem beatus nemo (eſt)
Hominum, quotquot ſol intuetur.
Quem autem dij amant, & inuidus laudat,
Viri verò ſtudium eſt nullum.
Deos ora, quibus eſt magna poteſtas, nihil ſine dijs
Eſt hominibus, neq; bona, neq; mala. (magis,
Virum bonum paupertas, quàm aliæ res omnes, domat
Et (quàm) ſenectas cana, Cyrne, & (quàm) febris.
Quã quidẽ (paupertatẽ) oportet fugere, & immẽſum
Proijcere, & petras, Cyrne, contra altas, (mare
Omnis .n. vir paupertate domitus, neq; quicquã dicere
Neq; facere poteſt: lingua verò illi ligata eſt.

Oportet

τίκτει τοι κόρος ὕβριν, ὅταν κακῷ ὄλβος ἕπηται
ἀνθρώπῳ, καὶ ὅτῳ μὴ νόος ἄρτιος ᾖ.
μή ποτέ μοι πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ χολωθεὶς,
* μὴ δ' ἀχρημοσύνην οὐλομένην πρόφερε. *μηδ'
Ζεὺς γάρ τοι τὸ τάλαντον ἐπιρρέπει ἄλλοτε ἄλλως,
ἄλλοτε μὲν πλουτεῖν, ἄλλοτε δ' οὐδὲν ἔχειν.
μήποτε Κύρν' ἀγορᾶσθ' ἔπος μέγα· οἶδε γὰρ οὐδεὶς
ἀνθρώπων, ὅ τι νὺξ χ' ἡμέρα ἀνδρὶ τελεῖ.
πολλοί τοι χρῶνται δειλαῖς φρεσὶ, δαίμονι δ' ἐσθλῷ,
οἷς τὸ κακὸν δοκέον γίγνεται εἰς ἀγαθόν.
εἰσὶν δ' οἳ βουλῇ τ' ἀγαθῇ καὶ δαίμονι φαύλῳ
μοχθίζουσι, τέλος δ' ἔργμασιν οὐχ ἕπεται.
οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔτ' ὄλβιος, οὔτε πενιχρὸς,
οὔτε κακὸς νόσφιν δαίμονος, οὔτ' ἀγαθός.
ἄλλ' ἄλλῳ κακόν ἐστι. τὸ δ' ἀτρεκὲς, ὄλβιος οὐδεὶς
ἀνθρώπων, ὁπόσους ἠέλιος καθορᾷ.
ὃν δὲ θεοὶ τιμῶσιν, ὁ καὶ μωμεύμενος αἰνεῖ,
ἀνδρὸς δὲ σπουδὴ γίγνεται οὐδεμία.
θεοῖς εὔχου, οἷς ἐστι μέγα κράτος· οὔτοι ἄτερ θεῶν
γίγνεται ἀνθρώποις, οὔτ' ἀγαθ' οὔτε κακά.
ἄνδρ' ἀγαθὸν πενίη πάντων δάμνησι μάλιστα,
καὶ γήρως πολιοῦ, Κύρνε, καὶ ἠπιάλου.
ἣν δὴ χρὴ φεύγοντα καὶ ἐς μεγακήτεα πόντον
ῥιπτεῖν, καὶ πετρῶν Κύρνε κατ' ἠλιβάτων.
πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος οὔτε τι εἰπεῖν,
οὔτ' ἔρξαι δύναται· γλῶσσα δέ οἱ δέδεται,

χρὴ γὰρ

Oportet igitur ſimul ſuper terram & lata dorſa maris
Quærere grauis, Cyrne, liberationem paupertatis.
Mori (ô) amice Cyrne pauperi melius eſt viro,
Quàm viuere dura afflictum paupertate.
Arietes quidem, & aſinos quærimus, Cyrne, & equos
Generoſos, & quisq; vult ex bonis (non renuit
Admittere: ducere aũt malã (vxorem) mali viri filiã
Generoſos vir, ſi ei pecunias multas dederit:
Nulla (fœmina) mali viri recuſat eſſe vxor
Diuitis, quin diuitẽ vult (maritũ) loco boni, (vxorẽ,
Opes quidẽ æſtimãt: et ex malo (viro ortã) bonus duxit
Et malus ex bono (ortã:) (cũ) diuitiis miſcuit genus.
Itaq; ne mirare genus (ô) Polypæda ciuium
Labefactari: cum enim miſcentur bona malis,
Ipſe quidem hanc, cognoſcens malo patre ortam eſſe,
In ædes (ſuas) ducit, opibus (illius) inductus,
Nobilis ignobilem, quandoquidẽ fortis ipſum neceſſitas
Cogit, quæ viri fecit miſeram mentem.
Opes verò cui à Ioue, & cum iuſticia viro fuerint,
Et integrè, ſemper quidem ſtabile eſt:
Si verò iniuſtè præter tempus vir lucri cupido animo
Acquiret, ſiue iureiurando præter iuſtum capiens,
Statim quidem ferre lucrum videtur, in finem verò
Rurſum eſt damũ. Deorũ enim ſuperior eſt mens.
Sed hæc hominũ fallunt mentem, non enim ſuper ipſos
Fiunt beati rei erroris.

Sed

Χρὴ γὰρ ὁμῶς ἐπὶ γῆν τε καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
  Δίζεσθαι χαλεπῆς, Κύρνε, λύσιν πενίης.
Τεθνάναι, φίλε Κύρνε, πενιχρῷ βέλτερον ἀνδρί,
  Ἢ ζώειν, χαλεπῇ τειρόμενον πενίῃ.
Κριοὺς μὲν καὶ ὄνους διζήμεθα, Κύρνε, καὶ ἵππους
  Εὐγενέας, καί τις βούλεται ἐξ ἀγαθῶν
Βήσεσθαι· γῆμαι δὲ κακὴν κακοῦ οὐ μελεδαίνει
  Ἐσθλὸς ἀνήρ, ἤν οἱ χρήματα πολλὰ διδῷ.
Οὐδεμία κακοῦ ἀνδρὸς ἀναίνεται εἶν ἄκοιτις
  Πλουσίου, ἀλλ' ἀφνεὸν βούλεται ἀντ' ἀγαθοῦ.
Χρήματα μὲν τιμῶσι, καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἔγημε,
  Καὶ κακὸς ἐξ ἀγαθοῦ πλοῦτος ἔμιξε γένος.
Οὕτω μὴ θαύμαζε γένος, Πολυπαΐδη, ἀστῶν
  Μαυροῦσθαι· σὺν γὰρ μίσγεται ἐσθλὰ κακοῖς.
Αὐτός τοι ταύτην εἰδὼς κακόπατριν ἐοῦσαν
  Εἰς οἴκους ἄγεται, χρήμασι πειθόμενος,
Ἔνδοξος κακόδοξον. ἐπεὶ κρατερή μιν ἀνάγκη
  Ἐντύει, ἥτ' ἀνδρὸς τλήμονα θῆκε νόον.
Χρήματα δ' ᾧ Διόθεν καὶ σὺν δίκῃ ἀνδρὶ γένηται,
  Καὶ καθαρῶς, αἰεὶ γὰρ μόνιμον τελέθει.
Εἰ δ' ἀδίκως παρὰ καιρὸν ἀνὴρ φιλοκερδέϊ θυμῷ
  Κτήσεται, εἴθ' ὅρκῳ πὰρ τὸ δίκαιον ἑλών,
Αὐτίκα μέν τι φέρειν κέρδος δοκεῖ, ἐς δὲ τελευτὴν
  Αὖθις ἔγεντο κακόν, θεῶν δ' ὑπερέσχε νόος.
Ἀλλὰ τάδ' ἀνθρώπων ἀπατᾷ νόον. οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοὺς
  Τίνονται μάκαρες πρήγματος ἀμπλακίης.

Sed hic quidem ipſe ſoluit malum debitum, ille verò
Noxam poſtea liberis appendit. (charis
Alium verò nõ apprehendit vindicta. mors. n. impudẽs
Prius ſuper palpebras ſedebat, fatum afferens.
Nemo profectò exuli amicus & fidelis ſodalis (eſt.)
Exilio autem eſt hoc acerbius.
Vinũ ſanè potare multũ, malũ (eſt.) ſi verò quis ipſum
Potarit prudenter, non malum, ſed bonum (eſt.)
Cyrne amicos ſecundum omnes commuta varios mores,
Ingenium temperans, quod quiſq; habet.
Polypi mentem obtine verſipellis, qui ad petram
Cui adhæſerit, talis viſu apparet.
Nunc quidem hac ſequere, aliquando alius colore fias:
Celeris mutatio quidem ſapientia eſt morum.
Neq; nimis indignare, cum perturbantur ciues,
Cyrne: media autem perge via, quomodo ego.
Quiſquis quidem putat proximum ſuum ſcire nihil,
Sed ſe ipſe ſolum varia conſilia habere:
Ille ſane amens eſt, mente priuatus bona:
Æquè enim omnes varia ſcimus.
Sed hic quidem non vult turpes quæſtus ſequi:
Alteri verò doli magis infideles placent.
Diuitiarum autem nullus (eſt) finis certus hominibus:
Qui enim nũc ex nobis plurimas habẽt facultates,
Duplo augere (eas) properant. quisnã ſaturauerit o-
Opes quidem mortalibus ſunt amentia. (mnes?

Ate

ἀλλ' ὁ μὲν αὐτὸς τίσε κακὸν χρέος, ὃς ἢ φίλοισιν
    ἄτην ἐξοπίσω παισὶν ἐπεκρέμασεν.
ἄλλον δ' οὐ κατέμαρψε δίκη· θάνατος γὰρ ἀναιδὴς
    πρόσθεν ἐπὶ βλεφάροις ἕζετο, κῆρα φέρων.
οὐδείς τοι φεύγοντι φίλος, καὶ πιστὸς ἑταῖρος,
    τῆς δὲ φυγῆς ἐστιν τοῦτ' ἀνιηρότερον.
οἶνόν τοι πίνειν πουλὺν, κακόν· ἢν δέ τις αὐτὸν
    πίνῃ ἐπισταμένως, οὐ κακὸς, ἀλλ' ἀγαθός.
Κύρνε, φίλους κατὰ πάντας ἐπίστρεφε ποικίλον ἦθος,
    ὀργὴν συμμίσγων, ἥντιν' ἕκαστος ἔχει.
πουλύπου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου, ὃς ποτὶ πέτρῃ
    τῇ προσομιλήσῃ, τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη.
νῦν μὲν τῇδ' ἐφέπου, τοτὲ δ' ἀλλοῖος χρόα γίνου·
    κραιπνόν τοι σοφίη γίγνεται εὐτροπίης.
μηδὲν ἄγαν γ' ἄχαλλε ταρασομένων πολιητῶν,
    Κύρνε: μέσην δ' ἔρχου τὴν ὁδὸν, ὥσπερ ἐγώ.
ὅστις τοι δοκέει τὸν πλησίον ἴδμεναι οὐδὲν,
    ἀλλ' αὐτὸς μοῦνος ποικίλα δήνε' ἔχειν·
κεῖνος γ' ἄφρων ἐστὶ, νόου βεβλαμμένος ἐσθλοῦ,
    ἴσως γὰρ πάντες ποικίλ' ἐπιστάμεθα.
ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἐθέλει κακοκερδέῃσιν ἕπεσθαι,
    τῷ δὲ δολοπλοκίαι μᾶλλον ἄπιστοι ἅδον.
πλούτου δ' οὐδὲν τέρμα πεφασμένον ἀνθρώποισιν:
    οἳ γὰρ νῦν ἡμῶν πλεῖστον ἔχουσι βίον,
διπλάσιον σπεύδουσι. τίς ἂν κορέσειεν ἅπαντας;
    χρήματά τοι θνητοῖς γίγνεται ἀφροσύνη.

Ate autem ſtatim emergit, quam cùm Iupiter
Mittet laborantibus, aliâs alius habet.
Arx & turris qui erat ſtulto populo,
Cyrne, modicum honorem conſequitur bonus vir.
Neq; amplius decet nos, nimirum viros ſaluos,
Diruere, tanquam ciuitatis mœnia expugnandæ.
Tibi quidem ego alas dedi, cum quibus ſuper immen-
Volabis, per terram omnem ſublatus (ſum mare
Facilè: epulis verò & conuiuijs aderis
In omnibus, multorum verſans in oribus.
Et te cum tibijs canoris iuuenes viri
In mundo amabiles honeſta & ſuauia
Canent: & poſtquam tenebroſas ſub latebras terræ
Iueris, luctuoſas in Ditis domos:
Nunquã, ne mortuus (quidem) amittes gloriã, neq; la-
Immortale hominib. ſemper habens nomen, (tebis,
Cyrne, per Græciam terram verſans, & per inſulas,
Piſcoſo tranſiens mari in ſterili,
Non equorum tergis inſidens, ſed te mittent
Splendida Muſarum dona violis coronatarum.
Omnibus enim, quibus curæ eſt, & poſteris, carmen,
Eris cum, donec terra & ſol (erunt.)
Cæterùm ego modicam à te conſequor reuerentiam:
Quin tanquã puſillum puerum verbis me decipis.
Pulcerrimũ (eſt id, q eſt) iuſtiſſimũ, optimũ verò eſt va
Res verò iucũdiſſima eſt id q quis amat, aſſequi (lere.

Equa

ἄτη δ' ἐξ αὐτῶν ἀναφαίνεται, ἣν ὁπότε Ζεὺς
    πέμψῃ τειρομένοις, ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.
ἀκρόπολις καὶ πύργος ἐὼν κενεόφρονι δήμῳ
    Κύρν', ὀλίγης τιμῆς ἔμμορεν ἐσθλὸς ἀνήρ.
οὐδ' ἔτι γε πρέπει ἡμῖν, ἅτ' ἀνδράσι σωζομένοισι
    λύειν, ὡς πόλεως τάχυ ἁλωσομένης.
σοὶ μὲν ἐγὼ πτέρ' ἔδωκα, σὺν οἷς ἐπ' ἀπείρονα πόντον
    πωτήσῃ, κατὰ γῆν πᾶσαν ἀειρόμενος
ῥηϊδίως: θοίναις δὲ καὶ εἰλαπίναισι παρέσσῃ
    ἐν πάσαις, πολλῶν κείμενος ἐν στόμασι.
καί σε σὺν αὐλίσκοισι λιγυφθόγγοις νέοι ἄνδρες
    ἐν κόσμῳ ἐρατοὶ καλά τε καὶ λιγέα
ᾄσονται: καὶ ὅταν δνοφεροῖς ὑπὸ κεύθμασι γαίης
    βῇς, πολυκωκύτους εἰς ἀΐδαο δόμους,
Οὐδέ ποτ' οὐδὲ θανὼν ἀπολεῖς κλέος, οὐδέ γε λήσεις,
    Αφθιτον ἀνθρώποις αἰὲν ἔχων ὄνομα,
Κύρνε, καθ' ἑλλάδα γῆν στρωφώμενος, ἠδ' ἀνὰ νήσους,
    Ιχθυόεντα περῶν πόντον ἐπ' ἀτρύγετον,
Οὐχ ἵππων νώτοισιν ἐφήμενος, ἀλλά σε πέμψει
    Αγλαὰ μουσάων δῶρα ἰοστεφάνων.
Πᾶσι γάρ, οἷσι μέμηλε καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή.
    Εσσῃ ὁμῶς, ὄφρ' ἂν γῆ τε καὶ ἥλιος.
Αὐτὰρ ἐγὼν ὀλίγης παρὰ σοῦ τυγχάνω αἰδοῦς.
    Αλλ' ὥσπερ μικρὸν παῖδα λόγοις μ' ἀπατᾷς.
Κάλλιστον τὸ δικαιότατον, λῷστον δ' ὑγιαίνειν,
    Πρᾶγμα δὲ τερπνότατον, οὗ τις ἐρᾷ, τὸ τυχεῖν.

Equa ego (ſum) pulchra, & certatrix, ſed peſſimum
Virum fero, & mihi hoc moleſtiſſimum.
Sæpe profectò cogitaui effringens frenum
Fugere, excutiens malum aurigam.
Non mihi bibitur vinum, poſtquam ad puellam tene-
Alius vir habitat, multo me peior.
Frigidam mihi apud eam chari bibunt parentes,
Quare ſimul aquatur, & me lamentans fert.
Illic mediã (ipſam) puellã amplexus brachio, oſculatus
Collũ: illa verò tenerùm loquebatur ex ore. (ſum
Cognoſcibilis (eſt) ſanè paupertas, & aliena exiſtens:
Neq; enim in forum venit, neq; iudicia.
Vbiq; enim deterius habet, vbiq; & permiſta:
Vbiq; verò inimica ſimul eſt, vbicunq; fuerit.
Æqualiter ſanè alia quidem dij mortalib. hominibus
Senectutemq́; grauem, & iuuentutem dederunt:
Omnium verò peſſimum inter homines, morteq́;
Et omnibus morbis eſt nequius, (præbueris,
Liberos poſtquam educaueris, & neceſſaria omnia
Pecuniamq́; repoſueris, multa moleſta perpeſſus,
Patrẽ odio proſequuntur, imprecanturq́; (illi) interire
Et execrantur, veluti mendicum ſuperuenientem.
Veriſimile eſt malum virum malè iura adminiſtrare,
Nullam in poſterum reuerentem deorum iram.
Improbo enim difficilia homini licet multa ſuſcipere
E veſtigio, cogitareq́;, quomodo recta omnia faciet.

Ἵππος ἐγὼ καλὴ καὶ ἀεθλίη, ἀλλὰ κάκιστον
ἄνδρα φέρω, καί μοι τοῦτ' ἀνιηρότατον.
πολλάκι δὴ μέλλησα διαρρήξασα χαλινὸν
φεύγειν, ὠσαμένη τὸν κακὸν ἡνίοχον.
οὔ μοι πίνεται οἶνος, ἐπεὶ παρὰ παιδὶ τερένῃ
ἄλλος ἀνὴρ κατέχει, πολλὸν ἐμοῦ κακίων.
ψυχρόν μοι παρὰ τῇδε φίλοι πίνουσι τοκῆες,
ὥσθ' ἅμα θ' ὑδρεύει, καί με γοῶσα φέρει.
ἔνθα μέσην παρὰ παῖδα λαβὼν ἀγκῶν' ἐφίλησα
δειρήν, ἡ δὲ τέρεν φθέγγετ' ἀπὸ στόματος.
γνωστὴ τοι πενίη, καὶ ἀλλοτρίη περ ἐοῦσα;
οὔτε γὰρ εἰς ἀγορὴν ἔρχεται, οὔτε δίκας.
πάντῃ γὰρ τοὔλασσον ἔχει, πάντῃ δ' ἐπίμικτος,
πάντῃ δ' ἐχθρὰ ὁμῶς γίγνεται, ἔνθα περ ᾖ.
ἴσως τοι, τὰ μὲν ἄλλα θεοὶ θνητοῖς ἀνθρώποις,
γῆράς τ' οὐλόμενον, καὶ νεότητ' ἔδοσαν:
τῶν πάντων δ' ἐστὶ κάκιστον ἐν ἀνθρώποις, θανάτου τε,
καὶ πασέων νούσων ἐστὶ πονηρότατον,
παῖδας ἐπεὶ θρέψαιο, καὶ ἄρμενα πάντα παράσχοις,
χρήματα δ' ἐγκαταθῇς, πόλλ' ἀνιηρὰ παθών,
τὸν πατέρ' ἐχθαίρουσι, καταρῶνται δ' ἀπολέσθαι,
καὶ στυγέουσ', ὥσπερ πτωχὸν ἐπερχόμενον.
εἰκὸς τὸν κακὸν ἄνδρα κακῶς τὰ δίκαια νομίζειν,
μηδεμίαν κατόπιν ἀζόμενον νέμεσιν.
δειλῷ γάρ τ' ἀπάλαμνα βροτῷ πάρα πόλλ' ἀνελέσθαι
πὰρ ποδός, ἡγεῖσθαί θ' ὡς καλὰ πάντα τιθεῖ.

Ciuium nulli fidelis exiſtens pedem hunc progredere,
Neq; iureiurando credulus, neq; pacto,
Neq; ſi Iouem vult præbere regem maximum
Sponſorem immortalium, pignora ponere volens.
Nam in ciuitate ita maledica placet nihil,
Quàm (ſe) ſeruare: vulgus infelicius.
Nunc verò probrum mala ſunt bona improbis
Virorum, ſuntq; peruerſis lex.
Pudor quidẽ enim perijt, impudentia aũt, & iniuria
Superans iuſticiam, terram totam occupat.
Neq; leo ſemper carnes comedit, quinimò ipſum
Et fortem etiam exiſtentem capit perplexitas.
Garrulo homini tacere grauiſſimum onus (eſt,)
Loquens autem imperitus, quibus cum eſt, oneri eſt:
Oderuntq; (eum) omnes: neceſſarius verò congreſſus
Viri talis, conuiuio eſt.
Neq; vult amicus eſſe, poſtquam malum viro euenerit:
Neq; ſi ex vtero Cyrne vno natus fuerit.
Aſper & dulcis eſto, & moroſus, & immitis
Famulis, & ſeruis, viciniſq; propinquis. (mittere.
Non oportet obſtrepere bonæ vitæ, ſed ipſam quietã o-
Malam autem mouere, donec in recta conſtitueris,
Mali non prorſus mali ex vtero nati ſunt:
Sed (cum) viris malis ineuntes amicitiam.
Factaq; improba didici, & verba maledica, & con-
Sperans illos omnia dicere vera. (tumeliam,

Ἀστῶν μηδενὶ πιστὸς ἐὼν, πόδα τόνδε πρόβαινε,
    Μήθ' ὅρκῳ πίσυνος, μήτε συνημοσύνῃ.
Μήδ' εἰ Ζῆνα ἐθέλει παρέχειν βασιλῆα μέγιστον
    Ἔγγυον ἀθανάτων, πιστὰ τιθεῖν ἐθέλων.
Ἐν γὰρ τῇ πόλει ὧδε κακοψόγῳ ἁνδάνει οὐδέν.
    Ὡς δὲ τὸ σῶσαι, οἱ πολλοὶ ἀνολβότεροι.
Νῦν δὲ τὰ τῶν ἀγαθῶν κακὰ γίνεται ἐσθλὰ κακοῖσιν
    Ἀνδρῶν, γίνονται δ' ἐκτραπέλοισι νόμος.
Αἰδὼς μὲν γὰρ ὄλωλεν: ἀναιδείη δὲ καὶ ὕβρις
    Νικήσασα δίκην, γῆν κατὰ πᾶσαν ἔχει.
Οὐδὲ λέων αἰεὶ κρέα δαίνυται, ἀλλά μιν ἔμπης.
    καὶ κρατερόν περ ἐόνθ' αἱρεῖ ἀμηχανίη.
Κωτίλῳ ἀνθρώπῳ σιγᾶν χαλεπώτατον ἄχθος.
    Φθεγγόμενος δ' ἀδαής, οἷσι παρῇ, πέλεται.
Ἐχθαίρουσι δὲ πάντες: ἀναγκαίη δ' ἐπίμιξις
    Ἀνδρὸς τοιούτου συμποσίῳ τελέθει.
Οὐδ' ἐθέλει φίλος εἶναι, ἐπὴν κακὸν ἀνδρὶ γένηται.
    Οὐδ' ἦν ἐκ γαστρὸς Κύρνε μιᾶς γεγόνει.
Πικρὸς καὶ γλυκὺς ἴσθι, καὶ ἀργαλέος, καὶ ἀπηνής
    Λάτρισι, καὶ δμωσὶν, γείτοσι τ' ἀγχιθύροις.
Οὐ χρὴ κιγκλίζειν ἀγαθὸν βίον, ἀλλ' ἀτρεμίζειν,
    Τὸν δὲ κακὸν κινεῖν, ἐς ἂν ἐς ὀρθὰ λάβῃς.
Οἱ κακοὶ οὐ πάντως κακοὶ ἐκ γαστρὸς γεγόνασιν,
    Ἀλλ' ἄνδρεσσι κακοῖς συνθέμενοι φιλίην.
Ἔργα τε δείλ' ἔμαθον, καὶ ἔπη δύσφημα, καὶ ὕβριν,
    Ἐλπόμενος κείνους πάντα λέγειν ἔτυμα.

Inter ſodales vir prudens eſto:
Omnem verò conuiuam tanquam abſentem puta.
Scito ferre ridicula: foris verò fortis ſis,
Cognoſcens mores, quos quisq; habet.
Inter inſanos maximè inſanio, ſed inter iuſtos
Omnium hominum ſum iuſtiſſimus.
Multi quidem diuites ſunt mali, boni aũt ſunt paupe-
Sed nos (cum) illis non commutabimus (res:
Virtutem diuitijs: quoniam illud quidem ſtabile(eſt)
Opes verò hominum aliàs alius habet. (ſemper,
Cyrne, bonus quidẽ vir animũ habet firmum ſemper,
Fortis verò (eſt) inq; bonis poſitus, inq; malis.
Si verò Deus malo viro facultates & diuitias dabit,
Inſipiens maliciam non poteſt continere.
Nunquam ob paruam cauſam amicum virum perdi-
Credens graui Cyrne calumniæ. (deris,
Si quis peccatis amicorum in omni (re) iraſcitur,
Nunquam inter ſe concordes, neq; amici
Poterunt eſſe. Peccata enim homines inſequuntur
Mortales Cyrne, dij verò non volunt ferre.
Et lentus conſultus cœpit celerem hominem, ſequens
Cyrne, cum recta deorum iuſticia immortalium.
Quietus, ſicut ego, mediam viam ingredere pedibus:
Neq; alijs tribuens Cyrne, (ea quæ ſunt) aliorum.
Nunquam exulem virum ob ſpem Cyrne oſculaberis:
Neq; enim domum regreſſus eſt idem amplius.

Ne

ἐν μὲν συνουσίῃσιν ἀνὴρ πεπνυμένος ἴσθι,
πάντα δ' ὁμιλήθειν ὡς ἀπεόντα δοκεῖ.
εἴσω δὲ φέρειν τὰ γελοῖα· θύρηφι δὲ καρτερὸς εἴης,
γιγνώσκων ὀργὴν ἥντιν' ἕκαστος ἔχει.
ἐν μὲν μαινομένοις μάλα μαίνομαι, ἐν δὲ δικαίοις
πάντων ἀνθρώπων εἰμὶ δικαιότατος.
πολλοί τοι πλουτοῦσι κακοί, ἀγαθοὶ δὲ πένονται·
ἀλλ' ἡμεῖς τούτοις οὐ διαμειψόμεθα
τῆς ἀρετῆς τὸν πλοῦτον, ἐπεὶ τὸ μὲν ἔμπεδον αἰεί,
χρήματα δ' ἀνθρώπων ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.
κύρν', ἀγαθὸς μὲν ἀνὴρ γνώμην ἔχει ἔμπεδον αἰεί,
τολμᾷ δ' ἔν τ' ἀγαθοῖς κείμενος, ἔν τε κακοῖς.
εἰ δὲ θεὸς κακῷ ἀνδρὶ βίον καὶ πλοῦτον ὀπάσσει,
ἀφραίνων κακίην οὐ δύναται κατέχειν.
μή ποτ' ἐπὶ σμικρᾷ προφάσει φίλον ἄνδρ' ἀπολέσσῃς
πειθόμενος χαλεπῇ Κύρνε διαβολίῃ.
εἴ τις ἁμαρτωλῇσι φίλων ἐπὶ παντὶ χολῷτο,
οὔποτ' ἂν ἀλλήλοις ἄρθμιοι, οὐδὲ φίλοι
εἶεν. ἁμαρτωλαὶ γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἕπονται
θνητοῖς Κύρνε, θεοὶ δ' οὐκ ἐθέλουσι φέρειν.
καὶ βραδὺς εὔβουλος εἷλεν ταχὺν ἄνδρα διώκων,
Κύρνε, σὺν εὐθείῃ θεῶν δίκῃ ἀθανάτων.
ἥσυχος, ὥσπερ ἐγώ, μέσσην ὁδὸν ἔρχεο ποσσί,
μηδ' ἑτέροισι διδοὺς Κύρνε τὰ τῶν ἑτέρων.
μή ποτε φεύγοντ' ἄνδρα ἐπ' ἐλπίδι Κύρνε φιλήσῃς·
οὐδὲ γὰρ οἴκαδε βὰς γίγνεται αὐτὸς ἔτι.

μηδὲν

Ne quid nimis propera, omnium media optima: & ſic
Cyrne habebis virtutem quam quidẽ accipere diffi-
cile (eſt.) (amant,
Iupiter mihi amicorum det remunerationem, qui me
Et (me quàm) inimicos magis Cyrne potentẽ fore.
Et ſic poſſim videri inter homines Deus eſſe, (tis.
Si poſtquã remunerauero, me ſors apprehẽdat mor-
Sed Iupiter perfice mihi cœleſtis opportunum votum:
Da verò mihi pro malis & aliquo affici bono.
Moriar aũt, ſi nullam malarũ ſedationẽ ſolicitudinum
Inuenero, dederisq́; pro calamitatibus calamitates.
Fatum enim ſic eſt, vltio verò non apparet nobis
Virorum, qui meas facultates tenent, vi
Deprædati: ego autem canus tranſiui alueum,
Torrente fluuio omnibus ſpoliatus. (tollat
Horum liceat nigrum ſanguinem bibere, ac bonum at-
Numen, quod ex mea ſententia perficiat hæc.
O improba paupertas, cur ceſſas (me) relinquẽs ad aliũ
Virum ire? cur verò quidem me non volentẽ amas?
Quin abi, & domum aliam accede, neq; cum nobis
Semper miſerabilis huius vitæ ſis particeps.
Forti ſis animo Cyrne in malis, poſtquã & in bonis gau
Quando te & hæc fatum iubebat habere. (debas,
Sicut autem ex bonis accepiſti malũ, ſic verò & rur-
Emergere tenta, deos precans. (ſus
Neq; nimis oſtenta, malum verò Cyrne oſtentare,
Paucos ſolicitos tui mali habes. Viri

Μηδὲν ἄγαν σπεύδειν, πάντων μέσ᾽ ἄριστα, καὶ οὕτως
　Κύρν᾽ ἕξεις ἀρετήν, ἥντε λαβεῖν χαλεπόν.
Ζεύς μοι τῶν τε φίλων δοίη τίσιν, οἵ με φιλεῦσι,
　Τῶν τ᾽ ἐχθρῶν μεῖζον Κύρνε δυνησόμενον.
Χ᾽ οὕτως ἂν δοκέοιμι μετ᾽ ἀνθρώπων θεὸς εἶναι,
　Ην ἀποτισάμενον μοῖρα κίχοι θανάτου.
Ἀλλὰ Ζεῦ τέλεσόν μοι ὀλύμπιε καίριον εὐχήν,
　Δὸς δέ μοι ἀντὶ κακῶν, καί τι παθεῖν ἀγαθόν.
Τεθναίην δ᾽ εἰ μή τι κακῶν ἄμπαυμα μεριμνῶν
　Εὑροίμην, δοίην τ᾽ ἀντ᾽ ἀνιῶν ἀνίας.
Αἶσα γὰρ οὕτως ἐστί, τίσις δ᾽ οὐ φαίνεται ἡμῖν
　Ἀνδρῶν, οἳ τἀμὰ χρήματ᾽ ἔχουσι, βίῃ
Συλήσαντες· ἐγὼ δὲ κύων ἐπέρησα χαράδρην,
　Χειμάρρῳ ποταμῷ πάντ᾽ ἀποσεισάμενος.
Τῶν εἴη μέλαν αἷμα πιεῖν, ἐπί τ᾽ ἐσθλὸς ὄροιτο
　Δαίμων, ὃς κατ᾽ ἐμὸν νοῦν τελέσειε τάδε.
Ὦ δειλὴ πενίη, τί μένεις προλιποῦσα παρ᾽ ἄλλον
　Ἄνδρ᾽ ἰέναι; τί δὲ δή μ᾽ οὐκ ἐθέλοντα φιλεῖς;
Ἀλλ᾽ ἴθι, καὶ δόμον ἄλλον ἐποίχεο, μὴ δὲ μεθ᾽ ἡμῶν
　Αἰεὶ δυστήνου τοῦδε βίου μέτεχε.
Τόλμα Κύρνε κακοῖσιν, ἐπεὶ κἀσθλοῖσιν ἔχαιρες,
　Εὖτέ σε καὶ τούτων μοῖρ᾽ ἐπέβαλλεν ἔχειν.
Ὡς δέ περ ἐξ ἀγαθῶν ἔλαβες κακόν, ὣς δὲ καὶ αὖθις
　Ἐκδῦναι πειρῶ, θεοῖσιν ἐπευχόμενος.
Μὴ δὲ λίην ἐπίφαινε, κακὸν δέ τι Κύρν᾽ ἀποφαίνειν,
　Παύρους κηδεμόνας σῆς κακότητος ἔχεις.

ἀνδρός

Viri cor minuitur, magnam iniuriam paſſi,
Cyrne: vlciſcentis verò augetur poſtea.(nerit tuã)
Bene demulce inimicũ: poſtquã verò ſub poteſtatẽ ve-
Vlciſcere ipſum, excuſationem nullam admittens.
Refræna mentẽ: linguã verò ſuauitas ſemper ſequatur,
Improborum quidem eſt cor acrius.
Non poſſum noſcere animum ciuium, quem habent:
Neq; enim benefaciens placeo, neq; malè.
Vituperant aũt me multi ſimul mali, atq; etiã boni:
Imitari verò nemo inſipientium poteſt.
Ne me inuitum vi pungens ſub plauſtrum adige,
In amicitiam nimis Cyrne attrahens.
(O) Iupiter chare, miror te: tu n. omnibus imperas,
Honorem ipſe habens, & magnam poteſtatem.
Hominum verò bene noſti mentẽ, & animum cuiuſq;:
Tua verò potentia omnium eſt ſumma (ô) Rex.
Quomodo aũt tua (ô) fili Saturni, audet mens viros
In eadem ſorte, & iuſtum habere? (iniuſtos
Siue probitate delectetur mens, ſiue ſcelere
Hominum iniuſtis operibus incumbentium,
Nihil quicquam diſcretum a numine eſt mortalibus,
Neq; via quã ingreſſus (quis) immortalibus placeat.
Attamen aũt diuitias habẽt innocuas: alij vero ex ma-
Factis cohibent animum, tamen paupertatis (lis
Matrem inopiam acceperunt (ij qui) iuſta amant.
Quæ virorum impellit animum in errorem,
Lædens

ἀνδρός τοι κραδίη μινύθει, μέγα πῆμα παθόντος,
Κύρν᾽· ἀποτιννυμένου δ᾽ αὔξεται ἐξοπίσω.
εὖ κώτιλλε τὸν ἐχθρὸν, ὅταν δ᾽ ὑποχείριος ἔλθῃ,
τῖσαί μιν, πρόφασιν μηδεμίαν θέμενος.
ἴσχε νόον, γλώσσῃ δὲ τὸ μείλιχον αἰὲν ἐπέσθω.
δειλῶν τοι τελέθει καρδίη ὀξυτέρη.
οὐ δύναμαι γνῶναι νόον ἀστῶν, ὅν τιν᾽ ἔχουσιν·
οὔτε γὰρ εὖ ἔρδων ἁνδάνω, οὔτε κακῶς.
μωμεῦνται δέ με πολλοὶ ὁμῶς κακοὶ ἠδὲ καὶ ἐσθλοί,
μιμεῖσθαι δ᾽ οὐδεὶς τῶν ἀσόφων δύναται.
μή μ᾽ ἀέκοντα βίῃ κεντῶν ὑφ᾽ ἅμαξαν ἔλαυνε,
εἰς φιλότητα λίην Κύρνε προσελκόμενος.
ζεῦ φίλε, θαυμάζω σε· σὺ γὰρ πάντεσσιν ἀνάσσεις,
τιμὴν αὐτὸς ἔχων, καὶ μεγάλην δύναμιν.
ἀνθρώπων δ᾽ εὖ οἶσθα νόον, καὶ θυμὸν ἑκάστου,
σὸν δὲ κράτος πάντων ἔσθ᾽ ὕπατον βασιλεῦ.
πῶς δή σευ Κρονίδη τολμᾷ νόος ἄνδρας ἀλιτροὺς
ἐν ταυτῇ μοίρᾳ, τόν τε δίκαιον ἔχειν;
ἤν τ᾽ ἐπὶ σωφροσύνην *τερφθῇ νόος, ἤν τε πρὸς ὕβριν *τρεφθῇ.
ἀνθρώπων ἀδίκοις ἔργμασι πειθομένων.
οὐδέ τι κεκριμένον πρὸς δαίμονός ἐστι βροτοῖσιν,
οὐδ᾽ ὁδὸς, ἣν τιν᾽ ἰὼν ἀθανάτοισιν ἅδοι.
ἔμπης δ᾽ ὄλβον ἔχουσιν ἀπήμονα· τοὶ δ᾽ ἀπὸ δειλῶν
ἔργων ἴσχονται θυμὸν, ὁμῶς πενίης
μητέρ᾽ ἀμηχανίην ἔλαβον τὰ δίκαια φιλεῦντες,
ἥτ᾽ ἀνδρῶν προάγει θυμὸν ἐς ἀμπλακίην,

Lædens in pectoribus mentes forti præ neceſſitate,
 Audet verò non volens (vir) turpia multa ferre.
Diuitijs cedens: quæ quidem mala multa docent,
 Mendaciaq́; doloſq́;, pernicioſaſq́; lites,
Virum etiam inuitum, malum autem ei nihil videtur.
 Hæ enim & moleſtam pariunt anxietatem.
In paupertate aũt quando (eſt) malus vir, tunc multò
 Apparet, donec quidẽ diuitiæ (eũ) occupãt. (melior
Huius quidem iniuſta cogitat mens, neq; ſemper
 Recta ſententia pectoribus innata eſt.
Illius autem neq; mala ſequitur mens, neq; bona:
 Sed bonum audere oportet hæc & illa ferre.
Reuerere verò amicos, fugeq́; pernicioſum iuſiurandũ:
 Verere autem immortalium iram deuitans.
Nil nimis feſtina: tempus autem omnibus optimum
 Factis hominum, ſæpe verò ad virtutem.
Feſtinat vir lucrum quærens, quemcunq; fortuna
 Propenſa in magnum delictum protrudit.
Et eum fecit putare, quæ quidẽ ſint mala, ea bona eſſe
 Facilè: quæ verò ſint vtilia, ea mala (eſſe.)
Amiciſſimus cũ eſſes (mihi) peccaſti: ego verò tibi autor
 Sed tu mentẽ non bonã nactus eras. (nihil (ſum:)
Nullum theſaurum liberis repones meliorem
 Pudore, qui bonos viros Cyrne ſequitur.
Nullius hominum vicij videaris eſſe ſocius,
 Quem cõſiliumq́; ſequitur Cyrne, & quẽ potẽtia.

Bibens

Βλάπτουσ' ἐν στήθεσι φρένας κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης,
τολμᾷ δ' οὐκ ἐθέλων αἴσχεα πολλὰ φέρειν,
χρημοσύνῃ εἴκων· ἣ δὴ κακὰ πολλὰ διδάσκει,
ψεύδεά τ' ἐξαπάτας τ', οὐλομένας τ' ἔριδας,
ἄνδρα καὶ οὐκ ἐθέλοντα· κακὸν δέ οἱ οὐδὲν ἔοικεν·
ἡ γὰρ καὶ χαλεπὴν τίκτει ἀμηχανίην.
ἐν πενίῃ δ' ὅ τε δειλὸς ἀνὴρ, ὅ, τε πολλὸν ἀμείνων
φαίνεται, εὖτ' ἂν δὴ χρημοσύνη κατέχῃ.
τοῦ μὲν γὰρ τάδικα φρονέει νόος, οὔτε περ αἰεί
ἰθέη γνώμη στήθεσιν ἐμπεφύῃ.
τοῦ δ' αὖ οὔτε κακοῖς ἕπεται νόος, οὔτ' ἀγαθοῖσι·
τὸν δ' ἀγαθὸν τολμᾶν χρὴ τά τε καὶ τὰ φέρειν.
αἰδεῖσθαι δὲ φίλους, φεύγειν τ' ὀλεσήνορας ὅρκους·
ἐντρέπε δ' ἀθανάτων μῆνιν ἀλευάμενος.
μηδὲν ἄγαν σπεύδειν· καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος
ἔργμασιν ἀνθρώπων, πολλάκι δ' εἰς ἀρετὴν
σπεύδει ἀνὴρ κέρδος διζήμενος, ὅν τινα δαίμων
πρόφρων εἰς μεγάλην ἀμπλακίην παράγει.
καί οἱ ἔθηκε δοκεῖν. ἃ μὲν ᾖ κακὰ, ταῦτ' ἀγαθ' εἶναι
εὐμαρέως· ἃ δ' ἂν ᾖ χρήσιμα, ταῦτα κακά.
Φίλτατος ὢν ἥμαρτες· ἐγὼ δέ τι αἴτιος οὐδέν·
ἀλλ' αὐτὸς γνώμης οὐκ ἀγαθῆς ἔτυχες.
οὐδένα θησαυρὸν παισὶν καταθήσῃ ἀμείνω
αἰδοῦς, ἥτ' ἀγαθοῖς ἀνδράσι Κύρν' ἕπεται.
μηδενὸς ἀνθρώπων κακίας δοκεῖ εἶναι ἑταῖρος,
ᾧ γνώμη θ' ἕπεται Κύρνε, καὶ ᾧ δύναμις,

Bibens verò non ſic inebriabor, neq; me vinum
Exagitabit, vt dicam graue verbum de te.
Neminem ſimilem mihi poſſum quærens inuenire
Fidelem ſodalem, cui nullus eſt dolus.
Ad indicem verò profectus atteror, tanquam plumbo
Aurum: præſtantior verò nobis ineſt mens.
Multa me & intelligentem prætereunt, ſed neceſſitate
Taceo, cognoſcens noſtram potentiam.
Multis hominibus linguæ oſtia non adiacent
Congrua, & ipſis multa non curanda curæ ſunt.
Crebro enim malum reconditum intus, melius (eſt:)
Bonum verò foras egreſſum melius (eſt,) quã malum.
Omnium quidem non naſci hominibus optimum (eſt,)
Neq; intueri radios celeris ſolis:
Natum verò quàm citiſſimè portas Plutonis tranſire,
Et iacère multa terra obrutum.
Procreare & educare facilius hominẽ, quàm mentem
Inſerere. nemo adhuc hoc perpendit, (bonam
Quisquis ſapientem fecit inſipientem, et malũ bonum.
Si verò Æſculapiadeis hoc dediſſet Deus
Sanare malitiam & peruerſas mentes virorum,
Multas mercedes, & magnas tuliſſent.
Si verò procreari (poſſet) & inſeri (in) homine mens,
Nunquam ex bono patre eſſet malus (filius,)
Parens ſermonibus prudentibus. verùm docens
Nunquã facies (eum qui) malus (eſt) virum bonum.
Stultus

πίνων δ᾽ οὐχ οὕτως θωρήξομαι, οὐδέ με οἶνος
ἐξάγει, ὥστ᾽ εἰπεῖν δεινὸν ἔπος περὶ σοῦ.
οὐδέν᾽ ὁμοῖον ἐμοὶ δύναμαι διζήμενος εὑρεῖν
πιστὸν ἑταῖρον, ὅτῳ μή τις ἔνεστι δόλος.
ἐς βάσανον δ᾽ ἐλθὼν παρατρίβομαι, ὥστε μολίβδῳ
χρυσός· ὑπερτερίης δ᾽ ἄμμιν ἔνεστι νόος.
πολλά με καὶ συνιέντα παρέρχεται, ἀλλ᾽ ὑπ᾽ ἀνάγ-
σιγῶ, γιγνώσκων ἡμετέρην δύναμιν. (κης
πολλοῖς ἀνθρώποις γλώσσῃ θύραι οὐκ ἐπίκεινται
ἁρμόδιαι, καί σφιν πόλλ᾽ ἀμέλητα μέλει.
πολλάκι γὰρ τὸ κακὸν κατακείμενον ἔνδον, ἄμεινον·
ἐσθλὸν δ᾽ ἐξελθὸν λώϊον, ἢ τὸ κακόν.
πάντων μὲν μὴ φῦναι ἐπιχθονίοισιν ἄριστον,
μηδ᾽ ἐσιδεῖν αὐγὰς ὀξέος ἠελίου·
φύντα δ᾽ ὅπως ὤκιστα πύλας Ἀΐδαο περῆσαι,
καὶ κεῖσθαι πολλὴν γῆν ἐπαμησάμενον.
φῦσαι καὶ θρέψαι ῥᾷον βροτὸν, ἢ φρένας ἐσθλὰς
ἐνθέμεν. οὐδείς πω τοῦτό γ᾽ ἐπεφράσατο,
ὅστις σώφρον᾽ ἔθηκε τὸν ἄφρονα, καὶ κακὸν ἐσθλόν
εἰ δ᾽ Ἀσκληπιάδαις τοῦτο ἔδωκε θεός
ἰᾶσθαι κακότητα καὶ ἀτηρὰς φρένας ἀνδρῶν,
πολλοὺς ἂν μισθοὺς καὶ μεγάλους ἔφερον.
εἰ δ᾽ ἦν ποιητόν τε καὶ ἔνθετον ἀνδρὶ νόημα,
οὔ ποτ᾽ ἂν ἐξ ἀγαθοῦ πατρὸς ἔγεντο κακός,
πειθόμενος μύθοισι σαόφροσιν. ἀλλὰ διδάσκων
οὔποτε ποιήσεις τὸν κακὸν ἄνδρ᾽ ἀγαθόν.

Stultus(eſt,)qui meã quidẽ habet mentẽ in cuſtodijs,
Suam verò ipſius propriam nihil curat. (nus
Nemo ſanè(in)omnibus eſt beatus:ſed(vir)quidem bo
Suſtinet habere malum,& nõ manifeſtus(eſt)tamen.
Improbus verò neq; (in) malis nouit, neq; (in) bonis
Animum habens manere.Immortalium autem dona
Varia mortalibus adueniunt : ſed ſuſtinere
Oportet dona deorum,qualiacunq;(hi)dant,habere.
Si me vis lauare, capite impolluta à ſummo
Semper alba aqua fluet noſtro:
Inuenieſq́; me omnibus in rebus, tanquam excoctum
Aurum, rubrum aſpectu quando teritur indice:
Cuius colorem deſuper nigra non tangit rubigo,
Neq; caries, ſemper verò florè habet purum.(ticia,
(O)homo,ſi prudentiæ ſortitus eſſes partem,vt(es)ſtul
Et prudens ſic, vt demens, fuiſſes:
Multis admirandus videreris ciuium
Sic, vt nunc nihil dignus es.
Nequaquam vtile eſt mulier iuuenis viro ſeni:
Non enim gubernaculo paret, quomodo acatium:
Neq; anchoram habent : abrumpens verò vincula
Sæpe de nocte alium habet portum.
Nunquam non faciendis mentem adhibe:neq; intendas
Rebus, quarum facultas eſt nulla. (animum
Facile ſanè rem dij dederunt, neq; quicquam malam,
Neq; bonam, difficili autem facto gloriam habet.

Circa

νήπιος, ὃς τὸ ἐμὸν μὲν ἔχει νόον ἐν φυλακῆσι,
　τὸ δ' αὐτοῦ ἴδιον οὐδὲν ἐπιστρέφεται.
οὐδεὶς γάρ τι πάντ' ἐστὶ πανόλβιος· ἀλλ' ὁ μὲν ἐσθλὸς
　τολμᾷ ἔχειν τὸ κακὸν, κ' οὐκ ἐπίδηλος ὅμως·
δειλὸς δ' οὔτε κακοῖσιν ἐπίσταται, οὔτ' ἀγαθοῖσιν
　θυμὸν ἔχων μίμνειν. ἀθανάτων δὲ δόσεις
παντοῖαι θνητοῖσιν ἐπέρχοντ'· ἀλλ' ἐπιτολμᾶν
　χρὴ δῶρ' ἀθανάτων, οἷα διδοῦσιν, ἔχειν.
εἴ μ' ἐθέλεις πλύνειν, κεφαλῆς ἀμίαντον ἀπ' ἄκρης
　αἰεὶ λευκὸν ὕδωρ ῥεύσεται ἡμετέρης·
εὑρήσεις δέ με πᾶσιν ἐπ' ἔργμασιν, ὥσπερ ἄπεφθον
　χρυσὸν, ἐρυθρὸν ἰδεῖν, τριβόμενον βασάνῳ·
τοῦ χροιῆς καθύπερθε μέλας οὐχ ἅπτεται ἰὸς,
　οὐδ' εὐρὼς, αἰεὶ δ' ἄνθος ἔχει καθαρόν.
ἄνθρωπ' εἰ γνώμης ἔλαχες μέρος, ὥσπερ ἀνοίης,
　καὶ σώφρων οὕτως, ὥσπερ ἄφρων, ἐγένου,
πολλοῖς ἂν ζηλωτὸς ἐφαίνεο τῶνδε πολιτῶν
　οὕτως, ὥσπερ νῦν οὐδενὸς ἄξιος εἶ.
οὔτι σύμφορόν ἐστι γυνὴ νέα ἀνδρὶ γέροντι·
　οὐ γὰρ πηδαλίῳ πείθεται, ὡς ἄκατος·
οὐδ' ἄγκυρ' αὖ ἔχουσιν· ἀπορρήξασα δὲ δεσμὰ
　πολλάκις ἐκ νυκτῶν ἄλλον ἔχει λιμένα.
μή ποτ' ἐπ' ἀπρήκτοισι νόον γ' ἔχε, μηδὲ μενοίνα
　χρήμασιν, τῶν ἄνυσις γίγνεται οὐδεμία.
συμμαρέως τοι χρῆμα θεοὶ δίδοσαν, οὔτε τι δειλὸν,
　οὔτ' ἀγαθόν· χαλεπῷ δ' ἔργματι κῦδος ἔχει.

Circa virtutem conterere, & tibi iuſta amica ſunto.
Neq; te vincat lucrum, quod turpe ſit.
Neminem horum inuitum manere coge apud nos,
Neq; foràs iube non volentem ire, (noſtrúm
Neq; dormientem excita (ô) Simonides, quemcunq;
Armatum vino mollis ſomnus corripuerit,
Neq; vigilantem iube inuitum dormire:
Omnis enim coacta res moleſta eſt.
Bibere vero volenti aſtando (quis) miſceat:
Non omnes noctes contingit ſuauia pati.
At ego, modum enim habeo ſuauis vini, (ſectus.
Somni ſedatoris malorum memor eo domum pro-
Oſtendã aũt q vinum iucundiſſimum eſt viro potatu:
Neq; enim ſobrius ſum, neq; valde ebrius.
Quisquis aũt præterierit potus modum, nõamplius ille
Suæ ipſius linguæ compos eſt, neq; mentis.
Loquitur autem infinita, quæ ſobrijs videntur turpia:
Veretur verò faciens nihil, quando ebrius fuerit:
Antè qui erat ſapiens, tunc ſtultus. Sed tu hæc
Cognoſcens, ne bibe vinum ſupra modum.
Sed aut priuſquam potus ſis, ſurge, ne te vrgeat
Venter, ceu malum ſeruum quotidianum,
Aut præſens ne bibe: tu verò habe hoc vanum.
Calicis ſemper cauſa ſanè potus es.
Hic enim fertur amicorũ gratia, ille verò proponitur:
Illum verò dijs libas, hunc in manu habes.

Negare

ἀμφ' ἀρετῇ τρίβου, καί σοι τὰ δίκαια φίλ' ἔστω,
μηδέ σε νικάτω κέρδος, ὅ, τ' αἰσχρὸν ἔοι.
μηδένα τῶνδ' ἀέκοντα μένειν κατέρυκε παρ' ἡμῖν,
μηδὲ θύραζε κέλευ' οὐκ ἐθέλοντ' ἰέναι,
μηδ' εὕδοντ' ἐπέγειρε Σιμωνίδη, ὅντινα ἡμῶν
θωρηχθέντ' οἴνῳ μαλθακὸς ὕπνος ἕλοι.
μηδὲ τὸν ἀγρυπνέοντα κέλευ' ἀέκοντα καθεύδειν,
πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον χρῆμ' ἀνιηρὸν ἔφυ.
τῷ πίνειν δ' ἐθέλοντι παρασταδὸν οἰνοχοείτω·
οὐ πάσας νύκτας γίγνεται ἁβρὰ παθεῖν.
αὐτὰρ ἐγώ, μέτρον γὰρ ἔχω μελιηδέος οἴνου,
ὕπνου λυσικάκου μνήσομαι οἴκαδ' ἰών.
δείξω δ' ὡς οἶνος χαριέστατος ἀνδρὶ πεπόσθαι.
οὔτε τε γὰρ νήφω, οὔτε λίην μεθύω.
ὃς δ' ἂν ὑπερβάλλῃ πόσιος μέτρον, οὐκέτι κεῖνος
τῆς αὐτοῦ γλώσσης καρτερὸς, οὐδὲ νόου.
μυθεῖται δ' ἀπάλαμνα, τὰ νήφουσ' αἴδεται αἰσχρά·
αἰδεῖται δ' ἔρδων οὐδὲν, ὅταν μεθύῃ,
τὸ πρὶν ἐὼν σώφρων, τότε νήπιος· ἀλλὰ σὺ ταῦτα
γινώσκων, μὴ πῖν' οἶνον ὑπερβολάδην.
ἀλλ' ἢ πρὶν μεθύειν ὑπανίστασο, μή σε βιάσθω
γαστὴρ, ὥστε κακὸν λάτριν ἐφημέριον,
ἢ παρεὼν μὴ πῖνε· σὺ δ' ἔγχες τοῦτο μάταιον.
τῆς κοτύλης αἰεὶ τοὔνεκά τοι μεθύεις.
ἡ μὲν γὰρ φέρεται φιλοτήσιος, ἡ δὲ πρόκειται·
τὴν δὲ θεοῖς σπένδεις, τὴν δ' ἐπὶ χειρὸς ἔχεις.

Negare non noſti, inuincibilis verò ſanè ille (eſt,)
Qui multis bibens nil ineptum dicet.
Vos verò bene loquimini ad craterem manentes,
Inuicem iurgia diu prohibentes.
In medium loquentes ſimul cum vno, & cum omnibus,
Et ſic conuiuium fit non iucundum.
Inſipientis viri ſimul & ſapientis, vinum, quando ſanè
Potatur ſupra modum, leuem facit mentem.
In igne quidem aurum & argentum periti viri
Cognoſcunt: viri verò vinũ indicat mentẽ, (bibens,
Et maximè etiam ſapientis, quod ſupra modum hauſit
Ita vt deturpet & (eum qui) prius erat ſapiens.
Vino grauor caput (ô) Onomacrite, & mihi vim infert
Vinum, & mentis non amplius ego ſum cuſtos
Noſtræ: at domus circumcurrit, ſed ſanè ſurgens
Tentabo, num fortè & pedes vinum habeat,
Et mentem in pectoribus: timeo autem ne quid ſtultum
Faciam ebrius, & magnum dedecus habeam.
Vinum potatum copioſè malum (eſt:) ſi verò quisipſum
Bibat ſapienter, non malum (eſt) ſed bonum.
Veniſti ſanè, (ô) Cleariſte profundum pontũ permenſus
Huc ad nihil habentem, ô miſer, nihil habens.
Nauis ſanè lateribus ſub tranſtra ponemus nos,
(O) Cleariſte, quæ habemus, et quæ tribuũt dij, (nerit
Eorũ aũt q̃ ſunt (nobis) optima dabimus: ſi verò quis ve
Tuus amicus qui ſit, (dicam ei) recumbe,
vt amicitiam habes.

Neq;

ἀρνεῖσθαι δ' οὐκ οἶδας· ἀνίκητος δέ τοι οὗτος,
ὃς πολλὰς πίνων μή τι μάταιον ἐρεῖ.
ὑμεῖς δ' εὖ μυθεῖσθαι παρὰ κρητῆρι μένοντες,
ἀλλήλων ἔριδας δὴν ἀπερυκόμενοι.
εἰς τὸ μέσον φωνεῦντες ὁμῶς ἑνὶ καὶ συνάπασι·
χ' οὕτως συμπόσιον γίγνεται οὐκ ἄχαρι.
ἄφρονος ἀνδρὸς ὁμῶς καὶ σώφρονος οἶνος, ὅταν δὴ
πίνεθ' ὑπὲρ τὸ μέτρον, κοῦφον ἔθηκε νόον.
ἐν πυρὶ μὲν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον ἴδριες ἄνδρες
γιγνώσκουσ'· ἀνδρὸς δ' οἶνος ἔδειξε νόον.
καὶ μάλα περ πινυτοῦ, τὸν ὑπὲρ μέτρον ἤρατο πίνων,
ὥστε καταισχῦναι καὶ πρὶν ἐόντα σοφόν.
οἰνοβαρῶ κεφαλὴν Ὀνομάκριτε, καί με βιᾶται
οἶνος, ἀτὰρ γνώμης οὐκέτ' ἐγὼ ταμίης
ἡμετέρης· τὸ δὲ δῶμα περιτρέχει, ἀλλά γ' ἀναστὰς
πειρήσω, μή πως καὶ πόδας οἶνος ἔχει,
καὶ νόον ἐν στήθεσι. δέδοικα δὲ μή τι μάταιον
ἔρξω θωρηχθεὶς, καὶ μέγ' ὄνειδος ἔχω.
οἶνος πινόμενος πουλὺς, κακός· ἢν δέ τις αὐτὸν
πίνῃ ἐπισταμένως, οὐ κακὸς, ἀλλ' ἀγαθός.
ἦλθες δὴ Κλεάριστε βαθὺν διὰ πόντον ἀνύσας
ἐνθάδ' ἐπ' οὐδὲν ἔχοντ', ὦ τάλαν, οὐδὲν ἔχων.
νηός τοι πλευρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ θήσομεν ἡμεῖς,
Κλεάριστ', οἷ' ἔχομεν, χ' οἷα διδοῦσι θεοί.
τῶν δ' ὄντων τὰ ἄριστα παρέξομεν. ἢν δέ τις ἔλθῃ
σεῦ φίλος ὤν, κατάκεισ' ὡς φιλότητος ἔχεις.

Neq; quid facultatum mearum celabo (te,) neq;
Tui cauſa hoſpitij aliunde afferemus. (quid maius
Si vero quis percontetur (de) mea vita, ſic illi dicito:
Quod bene quidē, difficulter, ꝙ difficulter verè, maxi
Sic vt vnū quidē hoſpitē patrium nō reijcere, (me bene,
Xenia vero plura eſt non potens præbere.
Non te fruſtra (ô) Plute mortales colunt maximè:
Reuera enim facilè calamitatem fers.
Etenim diuitias quidem habere bonos par eſt:
Paupertas vero malo commoda viro ferre.
Heu meam pubertatem, & ſenectutem exitialem:
Hanc quidem imminentem, illā vero diſcedentem.
Neq; quenquam prodidi amicum, & fidelem ſocium:
Neq; in meo animo doloſum nihil ineſt.
Semper mihi charum cor exultat, quando audiero
Tibias ſonantes deſiderabilem ſonum.
Lætor vero benè bibens, & tibicinem audiens:
Lætor vero beneſonam manibus lyram tenens.
Nunquam ſeruile caput rectum natum eſt:
Sed ſemper obliquum, & ceruicem obliquam habet.
Neq; enim ex ſcilla roſæ naſcuntur, neq; hyacinthus:
Neq; vnquam ex ancilla filius ingenuus.
Nullus vir, amice Cyrne, compedes fabricat ſibi,
Si non meam mentem decipiunt dij.
Timeo ne hanc ciuitatem, (ô) Polypæda, iniuria,
Quæ Centauros crudiuoros, perdat:

Opor-

οὔτε τι τῶν ὄντων ἀχθήσομαι, οὔτε τι μεῖζον
σπῆς ἕνεκα ξενίης ἄλλοθεν οἰσόμεθα.
ἢν δέ τις ἐρωτᾷ τὸν ἐμὸν βίον, ὧδέ οἱ εἰπεῖν,
ὡς εὖ μὲν χαλεπῶς, ὡς χαλεπῶς δὲ μάλ' εὖ,
ὥσθ' ἕνα μὲν ξένον πατρώϊον οὐκ ἀπολείπειν,
ξένια δὲ πλέον ἐς οὐ δυνατὸς παρέχειν.
οὔ σε μάτην, ὦ πλοῦτε, βροτοὶ τιμῶσι μάλιστα·
ἦ γὰρ ῥηϊδίως τὴν κακότητα φέρεις.
καὶ γάρ τοι πλοῦτον μὲν ἔχειν ἀγαθοῖσιν ἔοικεν·
ἡ πενίη δὲ κακῷ σύμφορος ἀνδρὶ φέρειν.
οἴμοι ἐγὼν ἥβης καὶ γήραος οὐλομένοιο,
τοῦ μὲν ἐπερχομένου, τοῦ δ' ἀπανισαμένης.
οὔτινά πω προὔδωκα φίλον, καὶ πιστὸν ἑταῖρον,
οὔτ' ἐν ἐμῇ ψυχῇ δούλιον οὐδὲν ἔνι.
αἰεί μοι φίλον ἦτορ ἀγάλλεται, ὁππότ' ἀκούσω
αὐλῶν φθεγγομένων ἱμερόεσσαν ὄπα.
χαίρω δ' εὖ πίνων, καὶ ὑπ' αὐλητῆρος ἀκούων,
χαίρω δ' εὔφθογγον χερσὶ λύρην ὀχέων.
οὔποτε δουλείη κεφαλὴ ἰθεῖα πέφυκεν,
ἀλλ' αἰεὶ σκολιή, κ' αὐχένα λοξὸν ἔχει.
οὔτε γὰρ ἐκ σκίλλης ῥόδα φύεται, οὐδ' ὑάκινθος·
οὐδέ ποτ' ἐκ δούλης τέκνον ἐλευθέριον.
οὗτος ἀνήρ, φίλε Κύρνε, πέδας χαλκεύεται αὐτῷ,
εἰ μὴ ἐμὴν γνώμην ἐξαπατῶσι θεοί.
δειμαίνω μὴ τήνδε πόλιν Πολυπαΐδη ὕβρις,
ἥπερ κενταύρους ὠμοφάγους ὀλέσῃ.

Oportet me adamuſſim, et rectam rationem, hanc in-
Cyrne cauſam: æquumq́; vtriſq; dare (dicare
Vatibus, auibusq́; & ardentibus ſacrificijs,
Vt non erroris turpe dedecus habeam.
Neminem vnquam malo vrge, ſed iuſto.
Beneficentia nihil (eſt) melius.
Nuncius mutus bellum multilacrymum excitat
Cyrne, ex procul conſpicua apparens ſpecula.
Quin equis inijce velocibus fræna,
Hoſtilibus enim ipſos viris occurſuros video.
Non multo ſpacio pertranſibunt ſemitam,
Niſi meam mentem fallunt dij. (tutum virum,
Oportet forti eſſe animo grauibus in doloribus conſti-
Aq́; dijs petere liberationem immortalibus.
Conſidera, periculum quidem in nouaculæ ſtat acie:
Aliquando multa habebis, aliquando pauciora:
Ita vt tu neq; valdè abundans poſſeſſionibus fias,
Neq; tu in multam opulentiam euadas.
Sit mihi alia quidem me habere, alia verò multa do-
Opes hoſtium amicis habere, (nare:
Vocari verò ad conuiuium, ſedere autem iuxta bonum
Virum, vtilem ſapientiam omnem ſcientem,
(Cauſa) intelligendi, quãdo aliquid dixerit ſapiens, vt
Et hoc ad domum lucrum habens abeas. (docearis.
Pubertate oblectans (me) ludo: diu enim ſub
Terra, amiſſa anima, iacebo ſicut lapis

Mutus:

χρή με παρὰ στάθμην καὶ γνώμην τήνδε δικάσαι
Κύρνε δίκην, ἶσόν τ' ἀμφοτέροισι δόμεν
μάντεσιν, οἰωνοῖς τε, καὶ αἰθομένοις ἱεροῖσιν,
ὄφρα μὴ ἀμπλακίης αἰσχρὸν ὄνειδος ἔχω.
μηδένα πω κακότητι βιάζεο, τῷ δὲ δικαίῳ.
τῆς εὐεργεσίης οὐδὲν ἀρειότερον.
ἄγγελος ἄφθογγος πόλεμον πολύδακρυν ἐγείρει,
Κύρν', ἀπὸ τηλαυγέος φαινόμενος σκοπιῆς.
ἀλλ', ἵπποις ἔμβαλλε ταχυπτερύγεσι χαλινοὺς,
δηίων γὰρ σφ' ἀνδρῶν ἀντιάσειν δοκέω.
οὐ πολλὸν τὸ μεσηγὺ διαπρήξουσι κέλευθον,
εἰ μὴ ἐμὴν γνώμην ἐξαπατῶσι θεοί.
χρὴ τολμᾶν χαλεποῖσιν ἐν ἄλγεσι κείμενον ἄνδρα,
πρός τε θεῶν αἰτεῖν ἔκλυσιν ἀθανάτων.
φράζεο, κίνδυνός τοι ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς·
ἄλλοτε πόλλ' ἕξεις, ἄλλοτε παυρότερα.
ὥστε σε μήτε λίην ἀφνειὸν κτεάτεσι γενέσθαι,
μήτε σέ γ' ἐς πολλὴν χρημοσύνην ἐλάσαι.
εἴη μοι τὰ μὲν αὐτὸν ἔχειν, τὰ δὲ πόλλ' ἀποδοῦναι·
χρήματα τῶν ἐχθρῶν τοῖσι φίλοισιν ἔχειν,
κεκλῆσθαι δ' ἐς δαῖτα, παρέζεσθαι δὲ παρ' ἐσθλὸν
ἄνδρα, χρεὼν σοφίην πᾶσαν ἐπιστάμενον.
τοῦ συνιεῖν, ὁπότ' ἄν τι λέγῃ σοφὸν, ὄφρα διδαχθῇς,
καὶ τοῦτ' εἰς οἶκον κέρδος ἔχων ἀπίῃς.
ἥβῃ τερπόμενος παίζω· δηρὸν γὰρ ἔνερθεν
γῆς, ὀλέσας ψυχὴν κείσομαι, ὥστε λίθος

ἄφθογ-

Multus: linquam autem amabilem lucem ſolis.
Quamuis verò bonus fuerim, videbor nihil amplius.
Opinio quidē hominib. malū magnū (eſt,) experientia
Multi inexpertā opinionē habēt bonorum. (optimū.
Bene habeo, benè habe. quid nuncium alium mittis?
Beneficij facile (eſt) nuncium.
Me amici produnt, quoniam inimicum fugio,
Tanquam gubernator Chœrædas marinas.
Facile (magis) ex bono facere malum, quā ex malo bo-
Ne me doce: minime tantus ſum, (vt) diſcā. (num,
Odi malum virum. tacita verò adſum,
Paruæ auis leuem habens mentem. (teruum,
Odi verò mulierem circumcurſantem, virumq́; pro-
Quicunq; alienum vult aruum arare.
Sed quæ quidem præterierunt, impoſſibilia ſunt factu
Opera: quæ autem poſt (erunt,) cuſtodiæ curæ ſint.
Omnibus ſanè periculum in rebus: neq; quis nouit
Quò euadere futurus eſt, re incipiente.
Sed hic quidem celebrari tentans, non prouidus,
In magnum incommodum & graue cecidit.
Sed benefacienti Deus in omnibus ponit
Succeſſum bonum, liberationem ſtulticiæ.
Tolerare oportet quæ dant dij hominibus mortalibus,
Facileq; ferre vtramq; ſortem.
Neq; malis ægrotans ange mentem, neq; bonis (deris.
Oblecteris repentè, antè (quam) finem extremum vi-

ἄφθογγος, λείψω δ' ἐρατὸν φάος ἠελίοιο,
  ἔμπης δ' ἐσθλὸς ἐὼν ὄψομαι οὐδὲν ἔτι,
δόξα μὲν ἀνθρώποισι κακὸν μέγα, πεῖρα δ' ἄριστον·
  πολλοὶ ἀπείρητοι δόξαν ἔχουσ' ἀγαθῶν.
εὖ ἔρδων, εὖ πρᾶττε. τί κ' ἄγγελον ἄλλον ἰάλλεις;
  τῆς εὐεργεσίης ῥηϊδίη ἀγγελίη.
οἱ με φίλοι προδιδοῦσιν, ἐπεὶ τόν γ' ἐχθρὸν ἀλεῦμαι.
  ὥστε κυβερνήτης χοιράδας εἰναλίας.
ῥήδιον ἐξ ἀγαθοῦ θεῖναι κακὸν, ἢ κακοῦ ἐσθλόν.
  μή με δίδασκ'· οὔ τοι τηλίκος εἰμὶ μαθεῖν.
ἐχθαίρω κακὸν ἄνδρα. καλυψαμένη δὲ πάρειμι,
  μικρῆς ὄρνιθος κοῦφον ἔχουσα νόον.
ἐχθαίρω δὲ γυναῖκα περίδρομον, ἄνδρα τε μάργον,
  ὃς τὴν ἀλλοτρίην βούλετ' ἄρουραν ἀροῦν.
ἀλλὰ τὰ μὲν προβέβηκεν, ἀμήχανον ἔνεστι γενέσθαι
  ἔργα· τὰ δ' ἐξοπίσω τῇ φυλακῇ μελέτω.
πᾶσιν τοι κίνδυνος ἐπ' ἔργμασιν· οὐδέ τις οἶδε
  ποῖ σχήσειν μέλλει, πρήγματος ἀρχομένου.
ἀλλ' ὁ μὲν εὐδοκιμεῖν πειρώμενος, οὐ προνοήσας,
  εἰς μεγάλην ἄτην καὶ χαλεπὴν ἔπεσε.
τῷ δὲ καλῶς ποιεῦντι θεὸς περὶ πάντα τίθησι,
  συντυχίην ἀγαθὴν, ἔκλυσιν ἀφροσύνης.
τολμᾶν χρὴ τὰ διδοῦσι θεοὶ θνητοῖσι βροτοῖσι,
  ῥηϊδίως δὲ φέρειν ἀμφοτέρων τὸ λάχος.
μήτε κακοῖσι νοσῶν λυποῦ φρένα, μήτ' ἀγαθοῖσι
  τερφθῇς ἐξαπίνης, πρὶν τέλος ἄκρον ἰδεῖν.

ἀνθρω-

(O) homo, inter nos à longè ſimus amici,
Præter hanc: omnis rei eſt ſatietas.
Diu ſane & amici ſimus: cæterum etiã alijs conuerſari
Viris, qui tuam magis cognoſcunt mentem.
Non me feſelliſti iens per viam, quam iam & prius
Agebas, furans noſtram amicitiam.
Peri (ô) dijsq; inimice, & hominibus infidelis,
Frigidum qui in ſinu varium habebas anguem.
Talia verò & Magnetas perdiderũt facinora, & iniu-
Qualia nunc ſacrã hanc ciuitatem occupant. (ria,
Multo ſanè plures (quàm) fames, ſatietas perdidit iã
Viros, quotquot parte plus habere volebant.
(In) initio mendacij modica gratia, atq; in fine:
Turpe ſanè lucrum, & malum vtrunq;
Eſt: neq; quicquã pulcrum (eſt &) quem mendacium
Viro: etſi exierit primùm ex ore. (comitetur,
Non difficile (eſt) vituperare propinquum, neq; ipſum
Laudare: improbis viris hæc curæ ſunt.
Tacere autem non volunt mali, mala garrientes,
Sed boni omnium modum ſciunt habere.
Neminem prorſus bonum, & moderatum virum
Eorum (qui) nunc (ſunt,) hominum ſol aſpicit.
Non admodũ hominib. ex animi ſentẽtia omnia fiunt,
Multo enim mortalib. præſtantiores (ſunt) immor-
Multum in anxietatib. verſor, mœrens corde: (tales,
Summam enim paupertatem non prætercurrimus.
Qui

ἄνθρωπ', ἀλλήλοισιν ἀπόπροθεν ὦμεν ἑταῖροι·
πλὴν πλούτου, παντός χρήματός ἐστι κόρος.
δὴν δὴ καὶ φίλοι ὦμεν· ἀτάρ τ' ἄλλοισιν ὁμίλει
ἀνδράσιν, οἳ τὸν σὸν μᾶλλον ἴσασι νόον.
οὔ μ' ἔλαθες φοιτῶν κατ' ἀμαξιτόν, ἣν ἄρα καὶ πρὶν
ἠλάστρεις, κλέπτων ἡμετέρην φιλίην.
ἔρρε θεοῖσίν τ' ἐχθρὲ, καὶ ἀνθρώποισιν ἄπιστε,
ψυχρὸν ὃς ἐν κόλπῳ ποικίλον εἶχες ὄφιν.
τοιάδε καὶ μάγνητας ἀπώλεσεν ἔργα, καὶ ὕβρις,
οἷα τὰ νῦν ἱερὴν τήνδε πόλιν κατέχει.
πολλῷ τοι πλέονας λιμοῦ κόρος ὤλεσεν ἤδη
ἄνδρας, ὅσοι μοίρης πλεῖον ἔχειν ἔθελον.
ἀρχῇ ἐπὶ ψεύδους μικρὴ χάρις, ἐς δὲ τελευτὴν
αἰσχρὸν δὴ κέρδος καὶ κακὸν ἀμφότερον
γίγνεται, οὐδέ τι καλὸν, ὅτῳ ψεῦδος προσομαρτεῖ
ἀνδρὶ, καὶ ἐξέλθῃ πρῶτον ἀπὸ στόματος.
οὐ χαλεπὸν ψέξαι τὸν πλησίον, οὐδὲ μὲν αὑτὸν
αἰνῆσαι· δειλοῖς ἀνδράσι ταῦτα μέλει.
σιγᾶν δ' οὐκ ἐθέλουσι κακοὶ, κακὰ λεσχάζοντες·
οἱ δ' ἀγαθοὶ πάντων μέτρον ἴσασιν ἔχειν.
οὐδένα παμπήδην ἀγαθὸν καὶ μέτριον ἄνδρα
τῶν νῦν ἀνθρώπων ἠέλιος καθορᾷ.
οὔ τι μάλ' ἀνθρώποις καταθύμια πάντα τελεῖται·
πολλῷ γὰρ θνητῶν κρέσσονες ἀθάνατοι.
πόλλ' ἐν ἀμηχανίῃσι κυλίνδομαι, ἀχνύμενος κῆρ·
ἄκρην γὰρ πενίην οὐχ ὑπερεδράμομεν.

Quilibet diuitem virum colit, contemnit aũt paupe-
Omnibus vero hominibus ea ineſt mens. (rem:
Omnigenæ nequitiæ inter homines ſunt,
Omnigenæq́ virtutes, & vitæ artes.
Difficile (eſt) ſapientem apud inſipientes multa loqui,
Et tacere ſemper: hoc enim non (eſt) poſſibile.
Turpe ſanè (eſt) ebrium apud viros ſobrios eſſe:
Turpe vero, ſi ſobrius apud ebrios maneat.
Pubertas & adoleſcentia alleuat mentem viri:
Multorum vero effert animum in errorem.
Cui nõ animi libidine fortior (eſt) mens, (ille) ſemper in
Cyrne, & magnis verſatur in erroribus. (noxis,
Conſulta bis & ter, quod tibi in mentem venerit:
Nocuus enim profectò præceps vir eſt.
Viros bonos ſequitur conſilium & pudor:
Qui nunc inter multos reuera (ſunt) pauci.
Spes & periculum inter homines (ſunt) ſimiles:
Illa enim grauia ſunt numina vtrumq́.
Sæpe præter opinionem & ſpem contingit inuenire
Res virorum: conſilijs vero non ineſt finis.
Non ſanè moleſtia afficit vllus neq́ amicum, neq́ ini-
Niſi ſeriam rem conſequaris. (micum,
Multi apud craterem amici ſunt ſodales:
In autem ſeria re pauciores.
Paucos curatores fideles inuenias amicos,
Poſitus in magna animi anxietate.

Iam

πᾶς τις πλούσιον ἄνδρα τίει, ἀτίει δὲ πενιχρόν·
    πᾶσιν δ' ἀνθρώποις αὐτὸς ἔνεστι νόος.
παντοῖαι κακότητες ἐν ἀνθρώποισιν ἔασι,
    παντοῖαι δ' ἀρεταί, καὶ βιότου παλάμαι.
ἀργαλέον φρονέοντα παρ' ἄφροσι πόλλ' ἀγορεύειν,
    καὶ σιγᾶν αἰεί· τοῦτο γὰρ οὐ δυνατόν.
αἰσχρόν τοι μεθύοντα παρ' ἀνδράσι νήφοσ' εἶναι,
    αἰσχρὸν δ' εἰ νήφων πὰρ μεθύουσι μένει.
ἥβη καὶ νεότης ἐπικουφίζει νόον ἀνδρός,
    πολλῶν δ' ἐξαίρει θυμὸν ἐς ἀμπλακίην.
ᾧ πὲρ μὴ θυμοῦ κρέσσων νόος, αἰὲν ἐν ἄταις
    Κύρνε τι, καὶ μεγάλαις κεῖται ἐν ἀμπλακίαις.
Βουλεύου δὶς καὶ τρίς, ὅ τοι κ' ἐπὶ τὸν νόον ἔλθοι·
    ἀτηρὸς γάρ τοι λάβρος ἀνὴρ τελέθει.
ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς ἕπεται γνώμη τε καὶ αἰδώς,
    οἳ νῦν ἐν πολλοῖς ἀτρεκέως ὀλίγοι.
ἐλπὶς καὶ κίνδυνος ἐν ἀνθρώποισιν ὁμοῖοι·
    οὗτοι γὰρ χαλεποὶ δαίμονες ἀμφότεροι.
πολλάκι πὰρ δόξαν τε καὶ ἐλπίδα γίγνεται εὑρεῖν
    ἔργ' ἀνδρῶν· βουλαῖς δ' οὐκ ἐπέγεντο τέλος.
οὔτοι κ' εἰδείης οὔτ' εὔνουν, οὔτε τὸν ἐχθρόν,
    εἰ μὴ σπουδαίου πρήγματος ἀντιτύχοις.
πολλοὶ πὰρ κρητῆρι φίλοι γίγνονται ἑταῖροι·
    ἐν δὲ σπουδαίῳ πρήγματι παυρότεροι.
παύρους κηδεμόνας πιστοὺς εὕροις κεν ἑταίρους,
    κείμενος ἐν μεγάλῃ θυμοῦ ἀμηχανίῃ.

Iam nunc pudor quidem inter homines perijt,
Sed impudentia terram circumit.
Heu improba paupertas, cur meis decumbens humeris
Corpus deturpas, & mentem noſtram?
Turpia autem me non volentem vi, & multa doces,
Bona ab hominibus & honeſta edoctum.
Beatus ſim, & dijs charus immortalibus,
Cyrne: virtutem verò aliam nullam amo.
Tecum Cyrne affecto malè mœremus omnes:
Sed ſanè alienus dolor diem vnum durat tantùm.
Nihil nimis difficilibus cõtriſteris mentem, neq; bonis
Gaude: quoniam eſt viri omnia ferre boni.
Neq; iurare oportet hoc aliquid, nunquã res hæc erit:
Dij etenim oderunt, quibus adeſt finis.
Et facere ſanè aliquid: & ex malo bonum factum eſt,
Et malum ex bono, & pauper vir (uit
Statim valdè ditauit (ſe) & qui valde multa acquiſi-
Derepente, omnia profectò perdidit nocte vna.
Et ſapiens peccauit, & inſipientem ſæpe gloria
Secuta eſt: & honorẽ, etiã (qui) malus erat, inuenit.
Si quidem opes haberem (ô) Simonida, quales noui,
Non poſſem angi bonis congrediens:
Nunc aũt me cognoſcentẽ prætereunt: ſum verò mutus
Opibus, multis ſciens licet melius adhuc.
Quare nunc ferimur, velis albis expaſſis,
Melio ex ponto noctem per tenebroſam.

ἤδη νῦν αἰδὼς μὲν ἐν ἀνθρώποισιν ὄλωλεν,
  αὐτὰρ ἀναιδείη γαῖαν ἐπιστρέφεται.
ἆ δειλὴ πενίη, τί ἐμοῖσι καθημένη ὤμοις
  σῶμα καταισχύνεις, καὶ νόον ἡμέτερον;
αἰσχρὰ δέ μ' οὐκ ἐθέλοντα βίη, καὶ πολλὰ διδάσκεις,
  ἐσθλὰ παρ' ἀνθρώπων καὶ κάλ' ἐπιστάμενον.
εὐδαίμων εἴην, καὶ θεοῖς φίλος ἀθανάτοισι,
  Κύρν'· ἀρετῆς δ' ἄλλης οὐδεμίης ἔραμαι.
σὺν σοὶ Κύρνε παθόντε κακῶς ἀνιώμεθα πάντες·
  ἀλλά τοι ἀλλότριον κῆδος ἐφημέριον.
μηδὲν ἄγαν χαλεποῖσιν ἀσῶ φρένα, μηδ' ἀγαθοῖσι
  χαῖρ'· ἐπεὶ ἔστ' ἀνδρὸς πάντα φέρειν ἀγαθοῦ.
οὐδ' ὀμόσαι χρὴ τοῦτό τι, μήποτε πρῆγμα τόδ' ἔσται·
  θεοὶ καὶ γὰρ νεμεσῶσ' οἷσιν ἔπεστι τέλος.
καὶ πρῆξαι μέν τοί τι· καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸν ἔγεντο,
  καὶ κακὸν ἐξ ἀγαθοῦ. καί τε πενιχρὸς ἀνὴρ
αἶψα μάλ' ἐπλούτησε· καὶ ὃς μάλα πολλὰ πέπαται
  ἐξαπίνης, πάντ' οὖν ὤλεσε νυκτὶ μιᾷ.
καὶ σώφρων ἥμαρτε, καὶ ἄφρονι πολλάκι δόξα
  ἕσπετο· καὶ τιμὴν καὶ κακὸς ὢν ἔλαχεν.
εἰ μὲν χρήματ' ἔχοιμι Σιμωνίδη, οἷά περ ᾔδειν·
  οὐκ ἂν ἀνιώμην τοῖς ἀγαθοῖσι συνών·
νῦν δέ με γιγνώσκοντα παρέρχεται· εἰμὶ δ' ἄφωνος
  χρημοσύνῃ, πολλῶν γνοὺς περ ἄμεινον ἔτι.
οὕνεκα νῦν φερόμεσθα καθ' ἱστία λευκὰ βαλόντες
  Μηλίου ἐκ πόντου, νύκτα διὰ δνοφερήν.

Exhaurire aũt (ſentinã) non volunt: ſuperat aũt mare
Vtrumq; nauis latus: vbi valde quis difficile
Seruatur. illi verò dormiũt: gubernatorẽ quiàe fecerũt
Bonum ſanè, qui cuſtodiã habebat peritè. (quieſcere
Opes autem rapiunt vi: decor verò periit.
Diuiſo autem non amplius ſit in medium,
Baiuli verò imperant, mali autem ſuper bonos:
Timeo ne quo modo nauem fluctus abſorbeat.
Hæc mihi ænigmaticè dicta ſint, occulta probis: (ſit.
Cognoſcere autem poteſt quis etiã malum, ſi ſapiens
Multi diuitias habent imperiti: alij autem honeſta
Quærunt, graui oppreſſi paupertate.
Facere autem vtriuſq; difficultas incumbit:
Prohibent enim hos quidem opes, illos verò mens.
Non licet mortalibus aduerſus immortales pugnare,
Neq; (in) ius vocare: nemini hoc fas (eſt.)
Non oportet paſcere, quod non paſcendum fuerit:
Neq; facere, quod non melius ſit perficere.
Gaudens bene perficias viam magnum per pontum,
Et te Neptunus gaudium amicis reducat.
Multos ſane ſatietas viros perdidit inſipiẽtes: (adſunt.
Cognoſcere enim difficile eſt modum, quando bona
Non poſſum tibi (ô) anime præbere neceſſaria omnia:
Suſtine, nam pulchra non tu ſolus amas.
Bene quidẽ habẽte me, multi (ſunt) amici: Si verò quid
Cõtigerit, pauci fidelem habent mentem. (ſiniſtrum

Turba

ἀντλεῖν δ' οὐκ ἐθέλουσιν, ὑπερβάλλει δὲ θάλασσα
ἀμφοτέρων τοίχων, ἦ μάλα τις χαλεπῶς
σώζεται, οἱ δ' εὕδουσι· κυβερνήτην μὲν ἔπαυσαν
ἐσθλόν γ', ὃς φυλακὴν εἶχεν ἐπισταμένως.
χρήματα δ' ἁρπάζουσι βίῃ, κόσμος δ' ἀπόλωλε.
δασμὸς δ' οὐκ ἔτ' ἴσως γίγνεται εἰς τὸ μέσον.
φορτηγοὶ δ' ἄρχουσι, κακοὶ δ' ἀγαθῶν καθύπερθεν·
δειμαίνω μή πως ναῦν κατὰ κῦμα πίῃ.
ταῦτά μοι ἠνίχθω κεκρυμμένα τοῖς ἀγαθοῖσι·
γιγνώσκοι δ' ἄν τις καὶ κακὸν, ἂν σοφὸς ᾖ.
πολλοὶ πλοῦτον ἔχουσιν ἀίδριες· οἱ δὲ τὰ καλὰ
ζητοῦσιν, χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ.
ἔρδειν δ' ἀμφοτέροισιν ἀμηχανίη παράκειται·
εἴργει γὰρ τοὺς μὲν χρήματα, τοὺς δὲ νόος.
οὐκ ἔστι θνητοῖσι πρὸς ἀθανάτους μαχέσασθαι,
οὐδὲ δίκην εἰπεῖν· οὐδενὶ τοῦτο θέμις.
οὐ χρὴ πημαίνειν, ὅ, τι μὴ πημαντέον εἴη·
οὐδ' ἔρδειν, ὅ, τι μὴ λώϊον ᾖ τελέσαι.
χαίρων εὖ τελέσειας ὁδὸν μεγάλου διὰ πόντου,
καί σε Ποσειδάων χάρμα φίλοις ἀγάγοι.
πολλοὺς τοι κόρος ἄνδρας ἀπώλεσεν ἀφρονέοντας·
γνῶναι γὰρ χαλεπὸν μέτρον, ὅτ' ἐσθλὰ παρῇ.
οὐ δύναμαί σοι θυμὲ παρασχεῖν ἄρμενα πάντα·
τέτλαθι. τῶν δὲ καλῶν οὔτι σὺ μοῦνος ἐρᾷς.
εὖ μὲν ἔχοντος ἐμοῦ, πολλοὶ φίλοι· ἢν δέ τι δεινὸν
ἐγκύρσῃ, παῦροι πιστὸν ἔχουσι νόον.

Turbæ autem hominum virtus vnica eſt hæc,
Diteſcere: ſed aliarum rerum nullus ſane eſt vſus.
Neq; ſi iuſticiam quidem habeas Rhadamanthi ipſius,
Plura verò ſciueris (quàm) Æolides Siſyphus:
Qui etiam ex inferno perityſ redijt,
Perſuaſa Proſerpina blandis verbis,
Quæ hominibus præbet obliuionem, lædens ſenſum.
Alius verò nondum quis hoc conſiderauit,
Quemcunq; ſanè mortis nigra nebula obtexerit,
Veneritq́; in horridum locum mortuorum,
Nigrasq́; portas tranſierit, quæ mortuorum
Animas cohibent, etſi recuſantes.
Verùm tamen illinc Siſyphus rurſus redijt heros,
Ad lucem ſolis, ſua variarum rerum peritia.
Neq; ſi falſa quidem facis viri ſimilia,
Linguam habens bonam Neſtoris diuini:
Celerior autem fueris pedes velocibus Harpyis,
Et filijs Boreæ, quorum celeriter eunt pedes:
At certè oportet omnes ſententiam hanc reponere,
Quòd diuitiæ plurimã (in) omnib. habent poteſtatẽ.
Æqualiter diuites ſunt, (is) cui multum argentũ eſt,
Et aurum, & terræ farriferæ arua,
Equiq; multiq́; : & cui neceſſaria adſunt
Ventriq́; & lateribus, & pedibus gratia pati,
Pueri & mulieris. quando verò illorum venerit
Tempus, & cum pubertate eſt congruum.

Hæc

πλήθει δ' ἀνθρώπων ἀρετὴ μία γίγνεται ἥδε,
  πλουτεῖν· τῶν δ' ἄλλων οὐδὲν ἄρ' ἦν ὄφελος.
οὐδ' εἰ σωφροσύνην μὲν ἔχοις ῥαδαμάνθυος αὐτοῦ,
  πλείονα δ' εἰδείης αἰολίδου Σισύφου·
ὅστε καὶ ἐξ ἀίδαο πολυϊδρίῃσιν ἀνῆλθεν,
  πείσας Περσεφόνην αἱμυλίοισι λόγοις,
ἥτε βροτοῖς παρέχει λήθην, βλάπτουσα νόημα·
  ἄλλος δ' οὔπω τις τοῦτό γ' ἐπεφράσατο,
ὅν τινα δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφικαλύψοι,
  ἔλθοι δ' ἐς κρυερὸν χῶρον ἀποφθιμένων,
κυανέας τε πύλας παραμείψεται, αἵτε θανόντων
  ψυχὰς εἴργουσιν, καίπερ ἀναινομένας.
ἀλλ' ἄρα κἀκεῖθεν Σίσυφος πάλιν ἤλυθεν ἥρως
  ἐς φάος ἠελίου σφῇσι πολυφροσύναις.
οὐδ' εἰ ψεύδεα μὲν ποιοῖς ἐτύμοισιν ὁμοῖα,
  γλῶσσαν ἔχων ἀγαθὴν Νέστορος ἀντιθέου·
ὠκύτερος δ' εἴησθα πόδας ταχεῶν ἁρπυιῶν,
  καὶ παίδων Βορέου, τῶν ἄφαρ εἰσὶ πόδες·
ἀλλά γε χρὴ πάντας γνώμην ταύτην καταθέσθαι,
  ὡς πλοῦτος πλείστην πᾶσιν ἔχει δύναμιν.
ἶσόν τοι πλουτοῦσιν, ὅτῳ πολὺς ἄργυρός ἐστι,
  καὶ χρυσὸς, καὶ γῆς πυροφόρου πεδία,
ἵπποι τ' ἡμίονοί τε, ᾧ τὰ δέοντα πάρεστι,
  γαστρί τε καὶ πλευραῖς, καὶ ποσὶν ἁβρὰ παθεῖν,
παιδός τ' ἠδὲ γυναικός, ὅταν δέ κε τῶν ἀφίκηται
  ὥρη, σὺν ἥβῃ γίγνεται ἁρμόδιος.

Hæc (ſunt) diuitiæ hominibus. nam ſuperfluas omnes
Opes habens nemo venit in infernum:
Neq; prætia dans mortem fugerit, neq; graues
Morbos, neq; malam ſenectutem inſtantem. (dem
(O) Iupiter pater, vtinã fiãt dijs amica, ſceleſtis qui-
Contumeliam placere, & ipſis hoc ſit gratum,
Animo improba facinora: in mentibus autem quiſquis
Fecerit, deos nihil curans, (crudelis
Ipſum poſtea rurſus luere mala, neq; poſtea
Patris improbitas liberis ſit malum.
Filij verò, qui (cũ ſint) iniuſti patris, iuſta cognoſcentes
Faciunt, (ô) Iupiter, tuam iram reuerentes,
Ab initio iuſta inter ciues amantes,
Ne quam transgreſſionem luant parentum.
Hæc ſint beatis dijs grata. nunc verò qui facit (ſcelus)
(Ille) effugit: pœnam autem alius poſtea fert.
Et hoc, (ô) immortalium rex, quomodo eſt iuſtum,
Facinora qui vir extrà exiſtens iniuſta,
Nullã iniquitatem habens, neq; iuſiurãdum impium,
Sed iuſtus exiſtens, non iuſta patiatur?
Quis itaq; & homo alius reſpiciens ad eum, poſtea
Veneretur deos, & quem animum habens?
Quando vir iniuſtus et ſceleratus, neq; cuiuſquã viri,
Neq; quicquam deorum iram timens,
Contumeliam facit (alijs) diuitijs ſaturatis: iuſti verò
Affliguntur graui preſſi paupertate?

Hæc

ταῦτ' ἄφενος θνητοῖσι. τὰ γὰρ περιώσια πάντα
    χρήματ' ἔχων οὐδεὶς ἔρχεται εἰς ἀΐδην·
οὐδ' ἂν ἄποινα διδοὺς θάνατον φύγοι, οὐδὲ βαρείας
    νούσους, οὐδὲ κακὸν γῆρας ἐπερχόμενον.
Ζεῦ πάτερ, εἴθε γένοιτο θεοῖς φίλα, τοῖς μὲν ἀλιτροῖς
    ὕβριν ἁδεῖν, καί σφιν τοῦτο γένοιτο φίλον,
θυμῷ σχέτλια ἔργα, μετὰ φρεσὶ δ' ὅστις ἀπηνὴς
    ἐργάζοιτο, θεῶν μηδὲν ὀπιζόμενος,
αὐτὸν ἔπειτα πάλιν τῖσαι κακά, μὴ δέ τ' ὀπίσω
    πατρὸς ἀτασθαλίη παισὶ γένοιτο κακόν.
παῖδες δ' οἵ τ' ἀδίκου πατρὸς τὰ δίκαια νοεῦντες
    ποιοῦσι, Κρονίδη, σὸν χόλον ἁζόμενοι,
ἐξ ἀρχῆς τὰ δίκαια μετ' ἀστοῖσιν φιλέοντες,
    μή τιν' ὑπερβασίην ἀντιτίνειν πατέρων.
ταῦτ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς φίλα. νῦν δ' ὁ μὲν ἔρδων
    ἐκφεύγει, τὸ κακὸν δ' ἄλλος ἔπειτα φέρει.
καὶ τοῦτ' ἀθανάτων βασιλεῦ, πῶς ἐστι δίκαιον?
    ἔργων ὅστις ἀνὴρ ἐκτὸς ἐὼν ἀδίκων,
μή τιν' ὑπερβασίην κατέχων, μήθ' ὅρκον ἀλιτρόν,
    ἀλλὰ δίκαιος ἐών, μὴ τὰ δίκαια πάθῃ;
τίς δή κεν βροτὸς ἄλλος ὁρῶν πρὸς τοῦτον, ἔπειτα
    ἅζοιτ' ἀθανάτους? καὶ τίνα θυμὸν ἔχων,
ὁππότ' ἀνὴρ ἄδικος καὶ ἀτάσθαλος οὔτε τευ ἀνδρός,
    οὔτε τι ἀθανάτων μῆνιν ἀλευόμενος,
ὑβρίζει πλούτῳ κεκορημένος· οἱ δὲ δίκαιοι
    τρύχονται, χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ.

ταῦτα

Hæc diſcens (ô) chare ſodalis, iuſtè opes acquire.
Prudentem animum habens ſine peccato,
Semper horum verſuum memor: ad poſtremum verò
Probabis verbo frugi obtemperans.
Iupiter quidem (ſuper) hãc ciuitatẽ teneat (in) æthere
Semper dextram manum in illæſionem, (manens
Alijq́ immortales beati dij: ſed Apollo
Continet linguam, & mentem noſtram:
Cithara rurſus ſonet ſacrum melos, ſine etiam tibia:
Nos verò libationibus deos placantes
Bibamus, iucunda inter nos loquentes,
Nil Medorum metuentes bellum.
Hic eſſe, & meliorem lætum animum habentes,
Sine curis hilariter viuere
Oblectatos, longè verò malas ſortes arcere:
Senectutemq́ exitialem, & mortis finem.
Oportet Muſarum famulum & nuncium, ſi quid exi-
Nouerit ſapientiæ, non inuidum eſſe: (mium
Sed alia quidẽ inquirere, alia verò iudicare, alia verò
Quid ipſis profuerit ſolus ſciens? (facere,
Phœbe rex, ipſe quidem turri ornaſti ciuitatẽ ſummã,
Alcathoo Pelopis filio gratificans:
Ipſe verò exercitum cõtumelioſum Medorum ab arce
Hac ciuitate, vt tibi populi in lætitia
Vere ineunte claras mittant Hecatombas,
Delectati cithara, & hilari conuiuio,

ταῦτα μαθὼν φίλ᾽ ἑταῖρε, δικαίως χρήματα ποιοῦ,
σώφρονα θυμὸν ἔχων ἐκτὸς ἀτασθαλίης,
αἰεὶ τῶν δ᾽ ἐπέων μεμνημένος. ἐς δὲ τελευτὴν
αἰνήσεις, μύθῳ σώφρονι πειθόμενος.
ζεὺς μὲν τῆσδε πόληος ὑπειρέχοι αἰθέρι ναίων
αἰεὶ δεξιτερὴν χεῖρ᾽ ἐπ᾽ ἀπημοσύνῃ,
ἄλλοι τ᾽ ἀθάνατοι μάκαρες θεοί· αὐτὰρ ἀπόλλων
ὀρθώσαι γλῶσσαν, καὶ νόον ἡμέτερον·
φόρμιγγ᾽ αὖ φθέγγοισθ᾽ ἱερὸν μέλος, ἠδὲ καὶ αὐλῷ·
ἡμεῖς δὲ σπονδὰς θεοῖσιν ἀρεσάμενοι,
πίνωμεν, χαρίεντα μετ᾽ ἀλλήλοισι λέγοντες,
μηδὲν τὸν μήδων δειδιότες πόλεμον.
ὧδ᾽ εἶναι, καὶ ἄμεινον ἐΰφρονα θυμὸν ἔχοντας,
νόσφι μεριμνάων εὐφροσύνως διάγειν
τερπομένους, τῆλε δὲ κακὰς ἀπὸ κῆρας ἀμῦναι,
γῆράς τ᾽ οὐλόμενον, καὶ θανάτοιο τέλος.
χρὴ μουσῶν θεράποντα καὶ ἄγγελον, εἴ τι περισσὸν
εἰδείη σοφίης, μὴ φθονερὸν τελέθειν·
ἀλλὰ τὰ μὲν μῶσθαι, τὰ δὲ δεικνύεν, ἄλλα δὲ ποιεῖν·
τί σφιν χρήσηται μοῦνος ἐπιστάμενος;
φοῖβε ἄναξ, αὐτὸς μὲν ἐπύργωσας πόλιν ἄκρην,
ἀλκαθόῳ πέλοπος παιδὶ χαριζόμενος,
αὐτὸς δὲ στρατὸν ὑβριστὴν μήδων ἀπέρυκε
τῆσδε πόλευς, ἵνα σοι λαοὶ ἐν εὐφροσύνῃ
ἦρος ἐπερχομένου, κλειτὰς πέμπωσ᾽ ἑκατόμβας,
τερπόμενοι κιθάρῃ, καὶ ἐρατῇ θαλίῃ,

Pæanumq́; choris, vociferationibusq́; tuũ circũ altare:
Profectò enim ego timeo, ſtulticiam intuens,
Et ſeditionem Græcorum populi corruptricem. ſed tu
Propitius noſtram hanc cuſtodi ciuitatem. (Phœbe.
Veni quidem enim ego & in Siculã aliquando terrã:
Veniq́; in Eubœæ vitiferum ſolum,
Spartamq́; Eurotæ arundiniferi claram vrbem:
Et me excipiebant alacriter omnes aduenientem:
Sed nulla mihi oblectatio in præcordia venit eorum,
Adeò nihil ſanè erat charius aliud patria.
Nunquam mihi cura recentior alia oſtendatur,
Loco amabilis ſapientiæ: ſed hanc ſemper habens.
Oblecter cithara, & ſaltatione, & carmine:
Et cum bonis bonam habeam mentem,
Neq; quenquam externum offendens factis improbis,
Neq; quenquam ciuium, ſed iuſtus exiſtens.
Tuam ipſius mentem oblecta: moroſorum verò ciuium
Alius alijs malè, alius melius dicet.
Bonos alius valdè vituperat, alius laudat:
Malorum verò mentio fit nulla,
Hominum autem inculpatus ſuper terram eſt nullus.
Sed cui melius (eſt?) cuius non pluribus cura eſt.
Nullus hominum neq; erit, neq; fuit,
Qui omnib. placens deſcendet in (domum) Plutonis.
Neq; enim qui mortalibus & immortalibus imperat,
Iupiter Saturnius hominib. omnib. placere poteſt.
Torno

παιάνων τε χοροῖς, ἰαχαῖσί τε σὸν περὶ βωμόν.
    ἦ γὰρ ἔγωγε δέδοικ' ἀφραδίην ἐσορῶν,
καὶ στάσιν ἑλλήνων λαοφθόρον. ἀλλὰ σὺ φοῖβε
    ἵλαος ἡμετέρην τήνδε φύλασσε πόλιν.
ἦλθον μὲν γὰρ ἔγωγε καὶ εἰς Σικελήν ποτε γαῖαν,
    ἦλθον δ' εὐβοίης ἀμπελόεν πεδίον,
σπάρτην τ' εὐρώτα δονακοτρόφου ἀγλαὸν ἄστυ,
    καί μ' ἐφίλευν προφρόνως πάντες ἐπερχόμενον.
ἀλλ' οὔτις μοι τέρψις ἐπὶ φρένας ἦλθεν ἐκείνων·
    οὕτως οὐδὲν ἄρ' ἦν φίλτερον ἄλλο πάτρης.
μή ποτέ μοι μελέδημα νεώτερον ἄλλο φανείη,
    ἀντ' ἀρετῆς σοφίης· ἀλλὰ τόδ' αἰὲν ἔχων,
τερποίμην φόρμιγγι, καὶ ὀρχηθμῷ, καὶ ἀοιδῇ,
    καὶ μετὰ τῶν ἀγαθῶν ἐσθλὸν ἔχοιμι νόον,
μήτε τινὰ ξείνων δηλεύμενος ἔργμασι λυγροῖς.
    μήτε τιν' ἐνδήμων, ἀλλὰ δίκαιος ἐών,
τὴν σαυτοῦ φρένα τέρπε· δυσηλεγέων δὲ πολιτῶν
    ἄλλος τοί σε κακῶς, ἄλλος ἄμεινον ἐρεῖ.
τοὺς ἀγαθοὺς ἄλλος μάλα μέμφεται, ἄλλος ἐπαινεῖ·
    τῶν δὲ κακῶν μνήμη γίγνεται οὐδεμία.
ἀνθρώπων δ' ἄψεκτος ἐπὶ χθονὶ γίγνεται οὐδείς,
    ἀλλ' ὡς λῴων, ὃς μὴ πλεόνεσσι μέλει.
οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔτ' ἔσσεται, οὔτε πέφυκεν,
    ὅστις πᾶσιν ἁδὼν δύσεται εἰς ἀΐδου.
οὐδὲ γὰρ ὃς θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει
    ζεὺς Κρονίδης θνητοῖς πᾶσιν ἁδεῖν δύναται.

Torno & amuſſi, & gnomone virum oracula petentem
Rectius, oportet quidem Cyrne obſeruantem (eſſe,)
Cuinam (in) Pythone deus reſpondens ſacerdoti
Vaticinium ſignificauerit pingui ex adyto.
Neq; quicquã.n.addẽs,nullũ poteris quodquã remedi-
Neq; auferẽs, à dijs errorẽ profugere.(um inuenire:
Rem paſſus ſum morte inimici nihil inferiorem,
Sed aliarum omnium (rerũ) Cyrne moleſtiſſimam:
Me amici prodiderunt: ego verò inimicos accedens,
Videbo & eorum, quamcunq; habeant, mentem.
Bos mihi in lingua forti pede calcitrando inſiliens,
Prohibet garrire, etiam ſcientem.
Cyrne tamẽ verò, quod fatũ (eſt) pati, nõ licet effugere:
Quod verò fatum (eſt) pati, non timeo pati.
In valde durum malum venimus, vbi maximè
Cyrne ambos fatum corripiat mortis.
Qui verò ſeneſcentes contemnunt parentes,
Horum quidem locus Cyrne modicus eſt.
Neq; quenquam adiuua tyrannum, ſub ſpe lucri, eſſe:
Neq; occide, deorum fœdera iniens.
Quomodo nobis ſuſtinuit ſub tibicine canere
Animus, terræ verò rex apparet ex foro,
Quæ nutrit frugibus, in conuiuijs geſtantes,
Fuluisq; comis purpureas coronas.
Verũ agè quidẽ (ô) Scytha, tonde comã, ſeda comeſſa-
Luge verò ſuaue olentem locum pereuntem.(tionem:

Fiducia

τόρνου, καὶ στάθμης, καὶ γνώμονος ἄνδρα θεωρὸν
    εὐθύτερον χρὴ μιν Κύρνε φυλασσόμεναι.
ᾧ τινί κεν Πυθῶνι θεὸς χρήσας ἱέρεια
    ὀμφὴν σημήνῃ πίονος ἐξ ἀδύτου.
οὔτε τι γὰρ προσθεὶς, οὐδὲν κ' ἔτι φάρμακον εὕροις,
    οὔτ' ἀφελὼν πρὸς θεῶν ἀμπλακίην προφύγοις,
χρῆμ' ἔπαθον θανάτου μὲν ἀεικέος οὔτι κάκιον,
    τῶν δ' ἄλλων πάντων Κύρν' ἀνιηρότατον.
οἵ με φίλοι προὔδωκαν· ἐγὼ δ' ἐχθροῖσι πελασθεὶς
    εἰδήσω καὶ τῶν, ὅν τιν' ἔχουσι, νόον.
Βοῦς μοι ἐπὶ γλώσσης κρατερῷ ποδὶ λὰξ ἐπιβαίνων
    ἴσχει κωτίλλειν, καίπερ ἐπιστάμενον.
Κύρν' ἔμπης δ' ὅ, τι μοῖρα παθεῖν, οὐκ ἔσθ' ὑπαλύξαι·
    ὅττι δὲ μοῖρα παθεῖν οὔτι δέδοικα παθεῖν.
ἐς πολυ ἄῤῥηκτον κακὸν ἥκομεν, ἔνθα μάλιστα
    Κύρνε συναμφοτέρους μοῖρα λάβοι θανάτου.
οἵ δ' ἀπογηράσκοντας ἀτιμάζουσι τοκῆας,
    τούτων τοι χώρη Κύρν' ὀλίγη πέλεται.
μήτε τιν' αὖξε τύραννον ἐπ' ἐλπίσι κέρδεος εἶναι,
    μήτε κτεῖνε, θεῶν ὅρκια συνθέμενος.
πῶς ὑμῖν τέτληκεν ὑπ' αὐλητῆρος ἀείδειν
    θυμός; γῆς δ' οὖρος φαίνεται ἐξ ἀγορῆς,
ἥ τε τρέφει καρποῖσιν, ἐν εἰλαπίναις φορέοντας
    ξανθῇσί τε κόμαις πορφυρέους στεφάνους.
ἀλλ' ἄγε δὴ Σκύθα, κεῖρε κόμην, ἀπόπαυε δὲ κῶμον,
    πένθει δ' εὐώδη χῶρον ἀπολλύμενον.

Fiducia opes perdidi, diffidentia autem ſeruaui :
Conſilium verò difficile eſt amborum. (*nobis*
Omnia illa in coruis & in corruptione(ſunt.)neq; quis
Author immortalium Cyrne deorum beatorum.
Sed virorum vis, & lucra, & iniuria,
Multis ex bonis in calamitatem protruſit.
Duæ ſane (ſunt) potus ſortes miſeris mortalibus:
Sitis membra reſoluens, & inebriatio moleſta.
Horũ verò per mediũ verſabor:neq; mihi perſuadebis
Neq; q̃cquã nõ potare, neq; nimis inebriari. (*ſplicet*
Vinũ mihi(in)reliquis q̃dẽ placet, (in) vna aũt(re)di
Quãdo(ſcilicet)armãs me, virum contra inimicum
Sed quando ſupra exiſtens, infra ſit, (*agit,*
Toties domum imus ſedantes potum.
Bene quidẽ cõſtitutũ virum male cõſtituere facile eſt:
Bene verò conſtituere(quod)male cõſtitutũ(eſt)diffi-
Calcib. inſulta populo fatuo, p̃cuteq; ſtimulo(cile(eſt.)
Acuto, & iugum graue circumpone:
Non .n. vnquam inuenies populum, domini ſtudioſum
Hominum quotquot ſol aſpicit. (*adeò,*
Iupiter virum perdat cœleſtis, qui (ſuum) ſodalem
Mollia garriens fallere vult.
Suauia quidem & prius, ſed multò meliora quàm
Quapropter improbis nulla eſt gratia. (*nunc :*
Sæpe ciuitas hæc per rectorum nequitiam,
Velut nauis inclinata, ad terrã cucurrit. (*habentem*
Amicorũ verò ſiquidẽ quis videt me aliquid aduerſi

πίστει χρήματ᾽ ὄλεσσα, ἀπιστίῃ δ᾽ ἐσάωσα,
γνώμη δ᾽ ἀργαλέη γίγνεται ἀμφοτέρων.
πάντα τάδ᾽ ἐν κοράκεσσι καὶ ἐν φθορᾷ, οὐδέ τις ἡμῖν
αἴτιος ἀθανάτων Κύρνε θεῶν μακάρων.
ἀλλ᾽ ἀνδρῶν τε βίη, καὶ κέρδεα πολλὰ, καὶ ὕβρις,
πολλῶν ἐξ ἀγαθῶν εἰς κακότητ᾽ ἔβαλον.
δοιαί τοι πόσιος κῆρες δειλοῖσι βροτοῖσι,
δίψα τε λυσιμελὴς, καὶ μέθυσις χαλεπή.
τούτων δ᾽ αὖ τὸ μέσον στρωφήσομαι· οὐδέ με πείσεις,
οὔτε τι μὴ πίνειν, οὔτε λίην μεθύειν.
οἶνος ἐμοὶ τὰ μὲν ἄλλα χαρίζεται, ἓν δ᾽ ἀχάριστος,
εὖτ᾽ ἂν θωρήξας μ᾽ ἄνδρα πρὸς ἐχθρὸν ἄγει.
ἀλλ᾽ ὁπόταν καθύπερθεν ἐὼν, ὑπένερθε γένηται,
τουτάκις οἴκαδ᾽ ἴμεν παυσάμενοι πόσιος.
εὖ μὲν κείμενον ἄνδρα κακῶς θέμεν εὐμαρές ἐστιν·
εὖ δὲ θέμεν, τὸ κακῶς κείμενον, ἀργαλέον.
λὰξ ἐπίβα δήμῳ κενεόφρονι, τύπτε δὲ κέντρῳ
ὀξεῖ, καὶ ζεύγλην δύσλοφον ἀμφιτίθει.
οὐ γὰρ ἔθ᾽ εὑρήσεις δῆμον φιλοδέσποτον ὧδε
ἀνθρώπων, ὁπόσους ἠέλιος καθορᾷ.
ζεὺς ἄνδρ᾽ ἐξολέσειεν ὀλύμπιος, ὃς τὸν ἑταῖρον
μαλθακὰ κωτίλλων ἐξαπατᾶν ἐθέλει.
ᾔδεα μὲν καὶ πρόσθεν, ἀτὰρ πολὺ λώονα δὴ νῦν,
οὕνεκα τοῖς δειλοῖς οὐδεμί᾽ ἐστὶ χάρις.
πολλάκις ἡ πόλις ἥδε δι᾽ ἡγεμόνων κακότητα,
ὥσπερ κεκλιμένη ναῦς παρὰ γῆν ἔδραμε.
τῶν δὲ φίλων εἰ μέν τις ὁρᾷ μέ τι δειλὸν ἔχοντα,

Ceruicem auertens, neq; videre vult.
Si verò quidpiã mihi alicunde boni, qualia ſæpe cõtin-
Multas ſalutationes, & amicitias habeo, (gunt viro
Amici me produnt, & non volunt quicquam dare
Viris apparentibus: ſed ego vltronea,
Serotinaq; egredior, & matutina rurſus ingredior,
Cùm gallorum vox (auditur) expergiſcentium.
Multas inutilibus Deus dat viris diuitias
Bonas: qui neq; ſibi melior quicquam exiſtens,
Neq; amicis, virtutis aũt magna gloria nũquã peribit
Bellator enim vir terram & vrbem ſeruauerit.
In me deinde cadat magnum cœlum, latum ſupernè
Æreum, hominum metus antiquorum,
Si non ego illis quidem auxiliabor, qui me amant:
Sed inimicis moleſtia, et magnum nocumentum ero.
(ô) vinũ, partim q̃dẽ te laudo, partim verò te vitupero
Neq; vnquã odiſſe, neq; amare poſſum (neq; te omnino
Bonum et malum es: quis poterit te quidẽ vituperare?
Quis verò poterit laudare, mediocrem habens ſapi-
Bibe vinum, quod mei verticis Taygeti (entiam?
Vites tulerunt, quas plantauit ſenex
Montis in vallibus, dijs carus Theotimus,
Ex plataneto frigidam aquam educens.
(Ex) quo bibens graues quidem diſſipabis curas,
Potus verò eris multò alacrior.
Pax & diuitiæ habeant ciuitatem, vt cum alijs
Commeſſer: malum enim non amo bellum. Neq;

αὐχέν' ἀποστρέψας, οὐδ' ἐσορᾶν ἐθέλει.
ἦν δέ τι μοι ποθὲν ἐσθλόν, ἃ πολλάκι γίγνεται ἀνδρί,
πολλοὺς ἀσπασμοὺς καὶ φιλότητας ἔχω.
οἵ με φίλοι προδιδοῦσι, καὶ οὐκ ἐθέλουσί τι δοῦναι
ἀνδρῶν φαινομένων· ἀλλ' ἐγὼ αὐτομάτη
ἑσπερίη τ' ἔξειμι, καὶ ὀρθρίη αὖθις ἔσειμι,
ἦμος ἀλεκτρυόνων φθόγγος ἐγειρομένων.
πολλοῖς ἀχρηστοῖσι θεὸς διδοῖ ἀνδράσιν ὄλβον
ἐσθλόν, ὃς οὐδ' αὐτῷ βέλτερος οὐδὲν ἐών,
οὔτε φίλοις. ἀρετῆς δὲ μέγα κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
αἰχμητὴς γὰρ ἀνὴρ γῆν τε καὶ ἄστυ σαοῖ.
ἔν μοι ἔπειτα πέσοι μέγας οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθε
χάλκεος, ἀνθρώπων δεῖμα παλαιγενέων,
εἰ μὴ ἐγὼ τοῖσιν μὲν ἐπαρκέσω, οἵ με φιλοῦσι,
τοῖς δ' ἐχθροῖς ἀνίη καὶ μέγα πῆμ' ἔσομαι.
οἶνε, τὰ μέν σ' αἰνῶ, τὰ δὲ μέμφομαι· οὐδέ σε πάμπαν
οὔτε ποτ' ἐχθαίρειν, οὔτε φιλεῖν δύναμαι.
ἐσθλὸς καὶ κακός ἐστι· τίς ἄν σέ γε μωμήσαιτο;
τίς δ' ἂν ἐπαινήσῃ, μέτρον ἔχων σοφίης;
πῖν' οἶνον, τὸν ἐμῆς κορυφῆς ἄπο Ταϋγέτοιο
ἄμπελοι ἤνεγκαν, τὰς ἐφύτευσ' ὁ γέρων
οὔρεος ἐν βήσσαισι φίλος θεότιμος,
ἐκ πλατανιστοῦντος ψυχρὸν ὕδωρ ἐπάγων.
Τοῦ πίνων ἀπὸ μὲν χαλεπὰς σκεδάσεις μελεδῶνας,
θωρηχθεὶς δ' ἔσεαι πολλὸν ἐλαφρότερος.
εἰρήνη καὶ πλοῦτος ἔχοι πόλιν, ὄφρα μετ' ἄλλων
κωμάζοιμι· κακοῦ δ' οὐκ ἔραμαι πολέμου.

μηδὲ

Neq́ꝫ nimis præconi aurem præbe altè vociferanti:
Non enim paterna pro terra pugnamus.
Sed turpe (eſt) præſentem, & velocibus qui incedit
Equis, non bellum lacrymoſum intueri.
Heu meam ignauiam, Cerynthus quidem periјt,
Lelantiq́ꝫ bonum tendetur vinetum.
Boni fugiunt, ciuitatem vero mali adminiſtrant:
Vt Cypſellizon Iupiter perdat genus.
Conſilio verò nil melius vir habet in ſeipſo,
Neqꝫ imprudentia Cyrne (quicquam) peius.
Cyrne ne viris in omnibus rebus mortalibus ſuccenſe,
Expendens, quòd mentem, qualem quiſqꝫ, habes
Ipſe in pectoribus, & facta: ſed iuſto
Et iniuſto magnum malum mortalibus ineſt.
Eſt aliud quidē peius, aliud vero melius factū cuiusqꝫ:
Nullus vero hominum ipſe in omnibus ſapiens.
Quiſquis impenſam ſeruat, pecunias captans,
Clariſſimam virtutem apud prudentes habet.
Si.n. perſpicere vitæ finem liceret, quantū tempus quis
Cunctaretur finiens in domum Plutonis tranſire,
Par eſſet (eū) qui quidē plus temporis fatū expectaret,
Parcere magis huic, quam habebat, vitæ. (tat:
Iā vero nō licet, ꝙ ſanè & mihi magnum luctum exci-
Et mordeor mentem, et dupliciter animum habeo.
In triuio conſiſto: duæ ſunt antè viæ mihi:
Ambigo, harum vtram ingrediar priorem.
An nihil expendens, teram vitam in miſeria: An

μηδὲ λίην κήρυκος ἀν' οὖς ἔχε μακρὰ βοῶντος·
οὐ γὰρ πατρῴας γῆς πέρι μαρνάμεθα.
ἀλλ' αἰσχρὸν παρεόντα καὶ ὠκυπόδων ἐπιβάντα
ἵππων, μὴ πόλεμον δακρυόεντ' ἐσιδεῖν.
οἴμοι ἀναλκίης, ἀπὸ μὲν Κήρινθος ὄλωλε,
Ληλάντου δ' ἀγαθὸν κείρεται οἰνόπεδον·
οἱ δ' ἀγαθοὶ φεύγουσι, πόλιν δὲ κακοὶ διέπουσιν·
ὡς κυψελλιζον Ζεὺς ὀλέσειε γένος.
γνώμης δ' οὐδὲν ἄμεινον ἀνὴρ ἔχει ἐν γε ἑαυτῷ,
οὐδ' ἀγνωμοσύνης Κύρν' ἀνιηρότερον.
Κύρνε μὴ ἀνδράσι πάντα καταθνητοῖς χαλεπαίνειν.
γινώσκων, ὡς νοῦν, οἷον ἕκαστος, ἔχει
αὐτὸς ἐνὶ στήθεσι, καὶ ἔργματα. τῶν δὲ δικαίων
τῶν τ' ἀδίκων μέγα κεν πῆμα βροτοῖσιν ἔπι.
ἔστι τὸ μὲν χεῖρον, τὸ δ' ἄμεινόν γ' ἔργον ἑκάστου·
οὐδεὶς δ' ἀνθρώπων αὐτὸς ἅπαντα σοφός.
ὅστις ἀνάλωσιν τηρεῖ κατὰ χρήματα θηρῶν,
κυδίστην ἀρετὴν τοῖς συνιεῖσιν ἔχει.
εἰ μὲν γὰρ κατιδεῖν βιότου τέλος ἦν, ὁπόσον τις
ἤμελλ' ἐκτελέσας εἰς Ἀΐδαο περᾶν,
εἰκὸς ἂν ἦν, ὃς μὲν πλείω χρόνον αἶσαν ἔμιμνε,
φείδεσθαι μᾶλλον τοῦτον, ὃν εἶχε, βίον·
νῦν δ' οὐκ ἔστιν, ὃ δὴ καὶ ἐμοὶ μέγα πένθος ὄρωρε,
καὶ δάκνομαι ψυχήν, καὶ δίχα θυμὸν ἔχω.
ἐν τριόδῳ δ' ἕστηκα· δύ' εἰσὶ δὲ πρόσθεν ὁδοί μοι·
φροντίζω, τούτων ἥν τιν' ἴω προτέρην·
ἢ μηδὲν δαπανῶν τρύχω βίον ἐν κακότητι, ἢ ζώω

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-116804-p0075-5

An viuam iucundè, opera faciens pauca.
Vidi quidem enim ego (virum) qui parceret, et nunquã
Cibum liberum, diues exiſtens, daret: (ventri
Verũ prius) q̃) pfeciſſet, deſcendit domũ Plutonis intra,
Opes verò (is) hominum, qui in (eas) incidit, accepit.
Adeo vt intempeſtiua laboraret, & nõ daret, vt vellet
Noui verò aliũ, qui erat ventri obtemperãs, (quis.
Facultates qdẽ dilapidauit; decebat.n. vino mentem ob
Medicat verò (apud) amicos ões, vbi aliquẽ vi (lectãs
Sic (ô) Democles, pro facultatib. optimũ omniũ) derit.
Sumptum facere, & curam habere.
Neq; enim cùm laboraueris, alij laborem (tuum) im-
Neq; mendicans, ſeruitutem finieris. (pertieris:
Neq; ſi ſenectus venerit, opes omnes effluxerint:
Nam in hoc genere opes optimum (eſt) habere.
Si enim diues es, multi (ſunt) tibi amici: ſi verò pauper
Pauci: non iam ſimiliter ipſe vir bonus (eſt,) (es
Parcere quidem melius eſt: poſtquã nec mortuum lu-
Quiſquam, ſi non videt opes relictas. (get
Paucis hominum virtus & pulchritudo obuenit:
Beatus (eſt,) qui hæc ambo ſortitus eſt.
Omnes quidẽ (ſe) colũt ſimul, æquales, quiq; in eodem
Habitant loco, quiq; ſeniores (ſunt.)
Non poſſum voce ſuaui canere, velut luſcinia:
Etenim ſuperiori nocte ad commeſſationem iui.
Neq; tibicinem cauſor: ſed me ſodalis
Deſerit, ſapientia non indigens. Prope

ἢ ζώω τερπνῶς, ἔργα τελῶν ὀλίγα·
εἶδον μὲν γὰρ ἔγωγ᾽, ὃς ἐφείδετο, κοὔποτε γαστρὶ
σῖτον ἐλευθέριον πλουσίῳ ὢν ἐδίδου·
ἀλλὰ πρὶν ἐκτελέσαι, κατέβη δόμον Ἄϊδος εἴσω,
χρήματα δ᾽ ἀνθρώπων ὁ ᾽πιτυχὼν ἔλαβεν,
ὥστ᾽ ἐς ἄκαιρα πονεῖν, καὶ μὴ δόμεν, ᾧ κ᾽ ἐθέλοι τις.
εἶδον δ᾽ ἄλλον, ὃς ἣν γαστρὶ χαριζόμενος,
χρήματα μὲν διέτριψεν· ἔφη δ᾽, ὑπάγω φρένα τέρ-
πτωχεύει δὲ φίλους πάντας, ὅπου τιν᾽ ἴδῃ. (ψας·
οὕτω Δημόκλεις, κατὰ χρήματ᾽ ἄριστον ἁπάντων
τὴν δαπάνην θέσθαι, καὶ μελέτην ἐχέμεν.
οὔτε γὰρ ἂν προκαμὼν ἄλλῳ κάματον μεταδοίης,
οὔτ᾽ ἂν πτωχεύων δουλοσύνην τελέοις.
οὐδ᾽ εἰ γῆρας ἵκοιο, τὰ χρήματα πάντ᾽ ἀποδραίη.
ἐν δὲ τοιῷδε γενεῇ χρήματ᾽ ἄριστον ἔχειν.
εἰ μὲν γὰρ πλουτεῖς, πολλοὶ φίλοι, ἢν δὲ πένηαι,
παῦροι. κοὐκέθ᾽ ὁμῶς αὐτὸς ἀνὴρ ἀγαθός.
φείδεσθαι μὲν ἄμεινον· ἐπ᾽ οὐδὲ θανόντ᾽ ἀποκλαίει
οὐδείς, ἢν μὴ ὁρᾷ χρήματα λειπόμενα.
παύροις ἀνθρώπων ἀρετὴ καὶ κάλλος ὀπηδεῖ·
ὄλβιος, ὃς τούτων ἀμφοτέρων ἔλαχεν.
πάντες μὲν τιμῶσιν ὁμῶς ἴσοι, οἵ τε κατ᾽ αὐτὸν
οἰκοῦσιν χώρης, οἵ τε παλαιότεροι.
οὐ δύναμαι φωνῇ λιγύρ᾽ ἀειδέμεν, ὥσπερ ἀηδών·
καὶ γὰρ τὴν προτέραν νύκτ᾽ ἐπὶ κῶμον ἔβην.
οὐδὲ τὸν αὐλητὴν προφασίζομαι· ἀλλά μ᾽ ἑταῖρος
ἐκλείπει, σοφίης οὐκ ἐπιδευόμενος. ἐγγύ-

Prope tibicinem canam, illi conſtitutus
Dexter, immortales deos precans.
Eo ad amuſſim rectam viam, neutram in partem
Inclinans: oportet enim me recta omnia cogitare.
Patriam ornabo claram ciuitatem, neq; populo
Attendens, neq; iniquis viris obediens.
Hinnulum ex ceruo leo vt viribus confidens,
Pedibus comprehendens, ſanguinem non bibi,
Muros autem altos conſcendens ciuitatem nō deripui:
Iungensq; equos currum non inſcendi:
Agens vero non egi, & non finiui finiens:
Faciensq; non feci, perfeciq; non perficiens. (ſuis
Improbis vero benefacienti duo (ſunt) mala: nam (ſe)
Priuabit multis (rebus,) et gratia nulla (habebitur.)
Si quo affectus à me beneficio magno, nō gratiā habes,
Egens noſtras iterum adeas domos.
Donec quidem ipſe bibi ex fonte profundo
Suauis mihi videbatur, & pulchra (eſſe aqua.)
Modo verò iam turbatus eſt: aqua vero commiſcetur
Alio fonte bibam, aut fluuio. (limo:
Ne vnquā laudes, prius (quàm) noueris virum clarè,
Appetitum, & modum, & mores qualis ſit.
Multi ſanè fucatos fallaces mores habentes
Occultant, induentem animum diurnum,
Horum verò indicat omnium tempus mores cuiusq;:
Etenim ego mentem longè iam extra perrexi,
Praeueniq; laudās, priuſquā tuos per omnia cognoſcerē

ἐγγύθεν αὐλητῆρος ἀείσομαι, ὧδε καταστὰς
δεξιὸς, ἀθανάτοις θεοῖσιν ἐπευχόμενος.
εἶμι παρὰ στάθμην ὀρθὴν ὁδὸν, οὐδετέρωσε
κλινόμενος· χρὴ γάρ μ' ἄρτια πάντα νοεῖν.
πατρίδα κοσμήσω λιπαρὴν πόλιν, οὔτ' ἐπὶ δήμῳ
τρέψας, οὔτ' ἀδίκοις ἀνδράσι πειθόμενος.
νεβρὸν ὑπ' ἐξ ἐλάφοιο λέων ὡς ἀλκὶ πεποιθὼς,
ποσσὶ καταμάρψας αἵματος οὐκ ἔπιον.
τειχέων δ' ὑψηλῶν ἐπιβὰς πόλιν οὐκ ἀλάπαξα,
ζευξάμενος δ' ἵππους ἅρματος οὐκ ἐπέβην.
πρήξας δ' οὐκ ἔπρηξα, καὶ οὐκ ἐτέλεσα τελέσας·
δρήσας δ' οὐκ ἔδρησ', ἤνυσα δ' οὐκ ἀνύσας.
δειλοὺς δ' εὖ ἔρδοντι δύω κακά. τῶν τε γὰρ αὐτοῦ
χηρώσει πολλῶν, καὶ χάρις οὐδεμία.
εἴ τι παθὼν ἀπ' ἐμεῦ ἀγαθὸν μέγα, μὴ χάριν οἶδας,
χρήζων ἡμετέρους αὖθις ἵκοιο δόμους.
ἔστε μὲν αὐτὸς ἔπινον ἀπὸ κρήνης μελανύδρου,
ἡδύ τι μοι ἐδόκει καὶ καλὸν εἶμεν ὕδωρ.
νῦν δ' ἤδη τεθόλωται, ὕδωρ δ' ἀναμίσγεται ὕδει·
ἄλλης δὴ κρήνης πίομαι, ἢ ποταμοῦ.
μή ποτ' ἐπαινήσῃ, πρὶν ἂν εἰδῇς ἄνδρα σαφηνῶς.
ὀργὴν, καὶ ῥυθμὸν, καὶ τρόπον ὅστις ἂν ᾖ.
πολλοί τοι κίβδηλον ἐπίκλοπον ἦθος ἔχοντες,
κρύπτουσ' ἐνθέμενοι θυμὸν ἐφημέριον,
τούτων δ' ἐκφαίνει πάντων χρόνος ἦθος ἑκάστου.
καὶ γὰρ ἐγὼ γνώμης πολλὸν ἄρ' ἐκτὸς ἔβην,
ἔφθην δ' αἰνήσας, πρὶν σου κατὰ πάντα δαῆναι

Mores: nunc autem iam nauis velut longè diſcedo.
Quæ verò virtus (eſt) bibentẽ, vini præmiũ reportare?
Sæpe ſanè vincit & malus virum bonum.
Nullus hominũ, quẽ poſtquam tandem terra texerit,
Inq́ Erebum deſcenderit, domumq́ Proſerpinæ,
Oblectatur, neq lyram, neq tibiam audiens.
Neq Bacchi dona tollens:
Hæc videns, cordi benè perſuadebo, vt leuia
Genua, & caput intremulus proferam.
Ne mihi vir ſit lingua amicus, ſed magis re ipſa
Manibusq́ properet, opibusq́ vtrunq.
Neq inter pocula verbis meam mentem oblectet:
Sed faciens appareat, ſi quid poſſit, bonum.
Nos verò in conuiuia charum declinemus animum,
Vt præterea oblectationis opera amabilia ferat.
Statim enim tanquã cogitatio, præterit ſplendida pu-
Neq equarum impetus eſt velocior. (bertas:
Quæ quidem virum ferunt tumultuoſum in laborem
Impetuoſè, farrifero oblectatæ campo. (virorum
Bibe, quãdo bibãt (alij) cum quidem animo cõtriſtatus
Nemo hominum noſcat te grauatum. (fueris.
Interdum quidem patiens contriſtaberis, interdumq́
Gaudere potes, aliasq́ alius vir. (faciens
Si ponas (ô) Academe amabilem hymnum canere,
Præmium aũt in medio puer pulchrum florẽ habens
Tibiq́ ſit & mihi de ſapientia contendentibus,
Cognoueris, quanto aſinis præſtantiores (ſint) muli.

ἤθεα· νῦν δ' ἤδη, ναῦς ἆθ' ἑκὰς διέχω.
τίς δ' ἀρετὴ πίνοντ' ἐπιοίνιον ἆθλον ἑλέσθαι,
πολλάκι τοι νικᾷ καὶ κακὸς ἄνδρ' ἀγαθόν.
οὐδεὶς ἀνθρώπων, ὃν ἐπεί ποτε γαῖα καλύψῃ,
ἐς τ' ἔρεβος καταβῇ, δῶμά τε περσεφόνης,
τέρπεται, οὔτε λύρης, οὔτ' αὐλητῆρος ἀκούων,
οὔτε διωνύσου δῶρ' ἐσαειράμενος.
ταῦτ' ἐσορῶν, κραδίην εὖ πείσομαι, ὄφρα τ' ἐλαφρά
γούνατα, καὶ κεφαλὴν ἀτρεμέων προφέρω.
μή μοι ἀνὴρ εἴη γλώσσῃ φίλος, ἀλλὰ καὶ ἔργῳ,
χέρσίν τε σπεύδῃ, χρήμασί τ' ἀμφότερα.
μὴ δὲ παρὰ κρητῆρσι λόγοισιν ἐμὴν φρένα τέρποι,
ἀλλ' ἔρδων φαίνοιτ', εἴ τι δύναιτ' ἀγαθόν.
ἡμεῖς δ' ἐν θαλίῃσι φίλον καταθώμεθα θυμόν,
ὄφρ' ἔτι τερπωλῆς ἔργ' ἐρατεινὰ φέρῃ.
αἶψα γάρ, ὥστε νόημα, παρέρχεται ἀγλαὸς ἥβη.
οὐδ' ἵππων ὁρμὴ γίγνεται ὠκυτέρη,
αἵ τε πρὸς ἄνδρα φέρουσι δορυσσόον ἐς πόνον ἀνδρῶν
λάβρως, πυροφόρῳ τερπόμεναι πεδίῳ.
πῖν', ὁπόταν πίνωσιν. ὅταν δέ τι θυμὸν ἀσηθῇς,
μηδεὶς ἀνθρώπων γνῶσε βαρυνόμενον.
ἄλλοτέ τοι πάσχων ἀνιήσεαι, ἄλλοτε θ' ἔρδων
χαιρήσειν δύνασαι, ἄλλοτε τ' ἄλλος ἀνήρ.
αἴθ' ἄν σ' ἀκάδημ' ἐφήμερον ὕμνον ἀείδειν,
ἆθλον δ' ἐν μέσσῳ παῖς καλὸν ἄνθος ἔχων.
σοί τ' εἴη καὶ ἐμοὶ σοφίης πέρι δηρισάντοιν,
γνοίης χ' ὅσσον ὄνων κρέσσονες ἡμίονοι. ἦμος

Cùm verò ſol quidem, in æthere ſolidungulos equos
Iam admonuerit, medium diem habens,
Canamq́ue terminauerimus, quomodo quem animus iu-
Varijs bonis ventri ſatisfacientes, (bet,
Gutturnium ſtatim foras ferat, coronas verò intro
Formoſa teneris manibus Lacæna puella:
Virtus verò præmium inter homines optimum,
Pulcherrimumq́ue reportatu eſt viro ſapienti.
Commune verò bonum hoc ciuitatiq́ue omniq́ue populo,
Quisquis vir transgreſſus inter principia eſt.
Cõmuniter aũt hominib. præcepta dabo, vt quis puber-
Clarum florẽ habens, & mentib. bona cogitet, (tatis
Suis poſſeſſionibus benè affici: non enim repubeſcere
Bis datur à dijs: neque fuga mortis
Mortalibus hominibus: grauis aũt ſenectus coarguit
Pernicioſa, caputque apprehendit ſummum.
Quàm beatus, fortunatusq́ue, & fœlix (eſt,) quisquis ex-
Laborum, in Plutonis domum nigrã deſcendit, (pers-
Prius (q̃) inimicos formidare, & ſuperare neceſſe (eſt,)
Inueſtigareq́ue amicos, quamnam habent mentem.
Statim mihi per quidem corpus fluit immenſus ſudor,
Conſternor verò intuens florem iuuentutis.
Iucundus ſimul & pulcher diutius debebat eſſe:
Verùm breuis eſt, velut ſomnium
Adoleſcentia precioſa: ſed pernicioſa, & deformis
Confeſtim ſuper caput ſenectus pendet.
Nunquam inimicis ſub iugum ceruicem ponam

ἦμος δ' ἠέλιος μὲν ἐν αἰθέρι μώνυχας ἵππους
ἄρτι παραγγέλλοι, μέσσατον ἦμαρ ἔχων,
δείπνου δ' ἦ λήγοιμεν, ὅπου τινὰ θυμὸς ἀνώγει,
παντοίων ἀγαθῶν γαστρὶ χαριζόμενοι.
χέρνιβα δ' αἶψα θύραζε φέροι, στεφανώματα δ' εἴσω
εὐειδὴς ῥαδιναῖς χερσὶ λάκαινα κόρη.
ἡ δ' ἀρετὴ τόδ' ἄεθλον ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστον,
κάλλιστόν τε φέρειν γίγνεται ἀνδρὶ σοφῷ.
ξυνὸν δ' ἐσθλὸν τοῦτο πόληΐ τε παντί τε δήμῳ,
ὅστις ἀνὴρ διαβὰς ἐν προμάχοισι μένῃ.
ξυνὸν δ' ἀνθρώποις ὑποθήσομαι, ὄφρα τίς ἥβης
ἀγλαὸν ἄνθος ἔχων, καὶ φρεσὶν ἐσθλὰ νοῇ,
τῶν αὐτοῦ κτεάνων εὖ πασχέμεν· οὐ γὰρ ἀνηβᾶν
δὶς πέλεται πρὸς θεῶν, οὐδὲ λύσις θανάτου
θνητοῖς ἀνθρώποισι· κακὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἐλέγχει
οὐλόμενον, κεφαλῆς δ' ἅπτεται ἀκροτάτης,
ὦ μάκαρ, εὐδαίμων τε καὶ ὄλβιος, ὅστις ἄπειρος
ἄθλων, ἐς ἄδου δῶμα μέλαν κατέβη,
πρίν τ' ἐχθροὺς πτῆξαι, καὶ ὑπερβῆναί περ ἀνάγκῃ,
ἐξετάσαι τε φίλους, ὅντιν' ἔχουσι νόον.
αὐτίκα μοι κατὰ μὲν χροίην ῥέει ἄσπετος ἱδρώς,
πτοιοῦμαι δ' ἐσορῶν ἄνθος ὁμηλικίης.
τερπνὸν ὁμῶς καὶ καλὸν, ἐπεὶ πλέον ὤφελεν εἶναι·
ἀλλ' ὀλιγοχρόνιον γίγνεται ὥσπερ ὄναρ
ἥβη τιμήεσσα· τὸ δ' οὐλόμενον καὶ ἄμορφον,
αὐτίχ' ὑπὲρ κεφαλῆς γῆρας ὑπερκρέμαται,
οὔποτε τοῖς ἐχθροῖσιν ὑπὸ ζυγὸν αὐχένα θήσω
δύσλοφον, οὐδ' εἴ μοι τμῶλος ἔπεστι κάρῃ.

Graue, neq; ſi mihi Tmolus inſtet capiti.
Improbis ſanè malitia vaniores luctus ſunt:
Proborum verò ſemper actiones rectiores.
Faciliſq; actio inter homines, malitiæ:
Boni autem difficilis Cyrne eſt conatus.
Confide (ô) anime malis ſimul grauiſſima paſſus,
Improborum ſanè cor eſt aſperius.
Neq; tu inſectas ob res dolorem augens
Oderis, neq; triſteris, neq; amicos moleſtia affice.
Neq; inimicos exhilara. Deorum enim fatalia dona
Non poteſt facile mortalis vir effugere:
Neq; nigræ deſcendens in fundum paludis,
Neq; quando ipſum habuerit Tartarus tenebroſus.
Virum ſanè eſt bonum difficilimum fallere,
Vt in mea mente Cyrne olim iudicatum eſt.
Iucunda quidem & prius, verùm multò melius nunc:
Quare improbis nulla eſt gratia.
Amentes homines & ſtulti, qui quidem vinum
Non bibunt aſtro & cane regnante.
Age, cum tibicine lugente ridentes
Bibamus, illius doloribus oblectantes (nos.)
Dormiamus: cuſtodia verò verbis cuſtodib. curæ erit.
Heu littus amabilis patriæ noſtræ.
Profectò ſi quis illorum & occultus dormit,
Noſtram reprehenſionem accipiet moleſtè.
Nunc verò bibentes oblectemur, pulchra dicentes:
Quæ verò poſt erunt, hæc dijs curæ ſint.

δειλοῖς τοι κακότητι ματαιότεροι νόοι εἰσί,
  τῶν δ' ἀγαθῶν αἰεὶ πρήξιες ἰθύτεραι.
ῥηιδίη τε πρῆξις ἐν ἀνθρώποις κακότητος,
  τοῦ δ' ἀγαθοῦ χαλεπὴ Κύρνε πέλει παλάμη.
τόλμα θυμὲ κακοῖσιν, ὅμως ἄτλητα πεπονθώς
  δειλῶν τοι κραδίη γίγνεται ὀξυτέρη.
μηδὲ σύ γ' ἀπρήκτοισιν ἐπ' ἔργμασιν ἄλγος ἀέξων
  ἔχθει· μηδ' ἄχθου, μηδὲ φίλους ἀνία,
μηδ' ἐχθροὺς εὔφραινε. θεῶν δ' εἱμαρμένα δῶρα
  οὐκ ἂν ῥηιδίως θνητὸς ἀνὴρ προφύγοι.
οὔτ' ἂν πορφυρέης καταδὺς ἐς πυθμένα λίμνης,
  οὔθ' ὅταν αὐτὸν ἔχῃ τάρταρος ἠερόεις.
ἄνδρα τοι ἐς ἀγαθὸν χαλεπώτατον ἐξαπατῆσαι,
  ὡς ἐν ἐμοὶ γνώμη Κύρνε πάλαι κέκριται.
ἤδεα μὲν καὶ πρόσθεν, ἀτὰρ πολὺ λώϊον ἤδη,
  οὕνεκα τοῖς δειλοῖς οὐδεμί' ἐστὶ χάρις.
ἄφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵτινες οἶνον
  μὴ πίνουσ' ἄστρου καὶ κυνὸς ἀρχομένου.
δεῦρο σὺν αὐλητῆρι παρὰ κλαίοντι γελῶντες
  πίνωμεν, κείνου κήδεσι τερπόμενοι.
εὕδωμεν· φυλακὴ δὲ πόλευς φυλάκεσσι μελήσει.
  ἀστυφελοῦς ἐρατῆς, πατρίδος ἡμετέρης.
ναὶ μὰ Δί' εἴ τις τῶνδε καὶ ἐγκεκαλυμμένος εὕδει,
  ἡμέτερον κῶμον δέξεται ἀργαλέως.
νῦν μὲν πίνοντες τερπώμεθα, καλὰ λέγοντες·
  ἅσσα δ' ἔπειτ' ἔσται, ταῦτα θεοῖσι μέλει.

Tibi verò veluti puero caro præcepta dabo ipſe
Bona : tu verò animo & mentibus hæc immitte.
Nunquam feſtinans malum, ſed profunda
Tua mente conſulta, tuo bonoq́; animo. (lectusq́;:
(Eorum)enim,(qui)pugnant, pugnat animusq́; intel-
Conſilium verò in bonam & mentem probam ducit.
Sed orationem quidẽ hanc omittemus. Cæterũ mihi tu
Cane, & Muſarum recordabimur ambo.
Ipſæ enim hæc dederunt habere grata dona
Tibi, & mihi quidem, & vicinis.
Honorat enim Apollo affectum : à longe inſpicienti
Cognoſcere difficile etiam (ei,) qui eſt ſapiens,
Alij quidem enim vitium tectum habent
Opibus, alij verò virtutem pernicioſa paupertate.
In adoleſcentia verò iuxta quidẽ æqualem melius(eſt)
Deſiderabilium operum amorem ſatiantẽ.(dormire,
Eſtq́; commeſſantem cum tibicine canere :
His nihil ſane aliud adeſt delectabilius
Viris ſiue fœminis. quid mihi opes & pudor ?
Oblectatio vincit omnia cum lætitia.
Dementes homines & ſtulti (ſunt) qui mortuos
Lugent, non autem adoleſcentiæ florem pereuntem.
Oblectare mihi care anime, mox aliqui alij erunt
Viri : ego verò mortuus terra nigra ero.
Cyrne, amicos ad omnes conuerte varios mores,
Commiſcens animum, qualis quisq́; natus eſt.

Nunc

σοὶ δ' αὖ οἷά τε παιδὶ φίλῳ ὑποθήσομαι αὐτὸς
ἐσθλά· σὺ δ' ἐν θυμῷ καὶ φρεσὶ ταῦτα βάλε.
μή ποτ' ἐπειγόμενος πρήξῃς κακὸν, ἀλλὰ βαθείῃ
σῇ φρενὶ βούλευσαι, σῷ ἀγαθῷ τε νόῳ.
τῶν γὰρ μαρναμένων μάχεται θυμός τε νόος τε·
βουλὴ δ' εἰς ἀγαθὸν καὶ νόον ἐσθλὸν ἄγει.
ἀλλὰ λόγον μὲν τοῦτον ἐάσομεν· αὐτὰρ ἐμοὶ σὺ
αὔλει, καὶ μουσῶν μνησόμεθ' ἀμφότεροι.
αὗται γὰρ τάδ' ἔδωκαν ἔχειν κεχαρισμένα δῶρα
σοὶ καὶ ἐμοὶ μὴν, καὶ ἀμφιπερικτύοσι.
τιμαγόρα πολλῶν ὀργὴν ἀπάτερθεν ὁρῶντι
γιγνώσκειν χαλεπὸν καίπερ ἐόντι σοφῷ.
οἱ μὲν γὰρ κακότητα κατακρύψαντες ἔχουσι
πλούτῳ, τοὶ δ' ἀρετὴν οὐλομένῃ πενίῃ.
ἐν δ' ἥβῃ παρὰ μὲν ξυνομήλικι κάλλιον εὕδειν.
ἱμερτῶν ἔργων ἐξ ἔρον ἱέμενον.
ἔστι δὲ κωμάζοντα μετ' αὐλητῆρος ἀείδειν·
τούτων οὐδέν τι ἄλλ' ἐπιτερπνότερον
ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξί. τί μοι πλοῦτός τε καὶ αἰδώς;
τερπωλὴ νικᾷ πάντα σὺν εὐφροσύνῃ.
ἄφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵ τε θανόντας
κλαίουσ' οὐδ', ἥβης ἄνθος ἀπολλύμενον.
τέρπεό μοι φίλε θυμὲ, τάχ' αὖ τινες ἄλλοι ἔσονται
ἄνδρες· ἐγὼ δὲ θανὼν γαῖα μέλαιν' ἔσομαι.
Κύρνε φίλους πρὸς πάντας ἐπίστρεφε ποικίλον ἦθος,
συμμίσγων ὀργὴν, οἷος ἕκαστος ἔφυ.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-116804-p0087-2

Nunc quidẽ hunc ſequere, aliás verò alius ſis animo:
Melior res ſanè ſapientia (eſt,) quã vel magna poten-
Rei non factæ difficilimum eſt finem (tia,
Cognoſcere, quomodo ſit hanc Deus perfecturus.
Caligo enim extenſa eſt: ante (id quod) futurum eſt,
Non intelligibiles (ſunt) humanæ fines infirmitatis.
Neminem inimicorum vituperabo, bonum exiſtentẽ:
Neq; quidem laudabo, (ſi) malus ſit, amicum.
Sic oportet bonum conuertentem cogitationem
Firmam ſemper habere in finem viro amico,
Populum verò rogat multa ferre grauis: non .n. nouit
Hoc facere, ſed quod tibi non gratum ſit.
(O) Caſtor & Pollux, qui in Lacedæmone diuina
Habitatis Eurota pulchrifluo fluuio,
Si vnquam conſulam amico malum, ipſe habeam:
Si verò aliquod ille mihi, bis tantum ipſe habeat.
Moleſtè mihi animus habet circa tuam amicitiam:
Neq; enim odiſſe, neq; amare poſſum,
Cognoſcens moleſtum quidẽ (eſſe,) quando amicus viro
Odiſſe: moleſtumq; non volentem amare (fuerit,
Cõſidera ſanè nunc aliũ: mihi quidẽ nulla neceſſitas eſt
Hoc facere, mihi ſuperiorum (ô) gratia ponere.
Iam & alis extollor, vt volucris
Ex ſtagno magno, virum malum profugiens,
Guttur effringens. tu verò à mea amicitia peccans
Poſteà noſtram cognoſces prudentiam.

Quiſ-

νῦν μὲν τῷ δ' ἐφέπου, ποτὲ δ' ἀλλοῖος πέλευ ὀργήν·
  κρέσσον τοι σοφίη, καὶ μεγάλης ἀρετῆς.
πρήγματος ἀπρήκτου χαλεπώτατόν ἐστι τελευτὴν
  γνῶναι, ὅπως μέλλει τοῦτο θεὸς τελέσαι.
ὄρφνη γὰρ τέταται· πρὸ δὲ τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι
  οὐ ξυνετὰ θνητῆς πείρατ' ἀμηχανίης.
οὐδένα τῶν ἐχθρῶν μωμήσομαι ἐσθλὸν ἐόντα·
  οὐδὲ μὲν αἰνήσω δειλὸν ἐόντα φίλον.
οὕτω χρὴ τόν γ' ἐσθλὸν ὑποστρέψαντα νόημα
  ἔμπεδον αἰὲν ἔχειν ἐς τέλος ἀνδρὶ φίλῳ.
δῆμον δ' ἄξιοι πολλὰ φέρειν βαρύς· οὐ γὰρ ἐπίσῃ
  τοῦθ' ἔρδειν, ὅ, τι σοι μὴ καταθύμιον ᾖ.
Κάστορ καὶ Πολύδευκες, οἳ ἐν Λακεδαίμονι δίῃ
  ναίετ' Εὐρώτα καλλιρόῳ ποταμῷ,
εἴ ποτε βουλεύσαιμι φίλῳ κακόν, αὐτὸς ἔχοιμι·
  εἰ δέ τι κεῖνος ἐμοί, δὶς τόσον αὐτὸς ἔχοι.
ἀργαλέως μοι θυμὸς ἔχει περὶ σῆς φιλότητος·
  οὔτε γὰρ ἐχθαίρειν, οὔτε φιλεῖν δύναμαι,
γιγνώσκων χαλεπὸν μέν, ὅταν φίλος ἀνδρὶ γένηται,
  ἐχθαίρειν χαλεπὸν δ' οὐκ ἐθέλοντα φιλεῖν.
σκέπτεο δὴ νῦν ἄλλον· ἔμοιγε μὲν οὔτις ἀνάγκη
  τοῦθ' ἔρδειν, τῶν μοι πρόσθε χάριν τίθεσο.
ἤδη καὶ πτερύγεσσιν ἐπαίρομαι, ὥστε πετεινὸν
  ἐκ λίμνης μεγάλης, ἄνδρα κακὸν προφυγών,
βρόχον ἀπορρήξας· σὺ δ' ἐμῆς φιλότητος ἁμαρτὼν
  ὕστερον ἡμετέρην γνώσῃ ἐυφροσύνην.

Quisquis tibi conſuluerit de me, & te iuſſerit
Abire, relinquentem noſtram amicitiam:
Iniuria & Magnetas perdidit, & Colophonem,
Et Smyrnam: omnino Cyrne & nos perdet.
Ad indicem verò veniens, attritusq́; plumbo,
Aurum excoctum exiſtens bonus totus eris.
Heu me miſerum, etenim ludibrium quidem inimicis,
Amicis verò labor, infelicia paſſus, fui.
Cyrne qui prius boni(erũt,)nũc cõtra mali(ſunt)mali
Nũc boni: quis poſſet hæc ſuſtinere? intuẽs (aũt prius
Bonos quidem contemtiores eſſe, peiores verò ſortitos
Honorem? vxorem ducit autem ex malo bonus vir.
Se inuicem verò fallentes, ſe mutuo derident.
Neq; bonorum memoriam habentes, neq; malorum.
Opes habẽs paupertatẽ mihi obieciſti, ſed aliqua tamẽ
Sunt, alia comparabo dijs vota faciens. (mihi
(O) Pluto deorum pulcerrime, & deſiderabiliſſime
Cum te, & malus ſi ſim, fio bonus vir. (omnium
Adoleſcentiæ modum habeõ: amet verò me Phœbus A-
Latonius, & Iupiter immortalium rex, (pollo
Vt vitam viuam mala extra omnia,
Adoleſcentia & diuitijs animum exhilarans.
Ne me malorũ cõmonefaciatis, tuli ſanè qualia Vliſſes
Qui Ditis magnam domum venit egreſſus:
Qui ſanè & procos interemit immiti ferro:
Penelopes ſtudioſus, puellaris vxoris:

Quæ

ὅστις σοι βούλευσεν ἐμεῦ πέρι, καί σ' ἐκέλευσεν
    οἴχεσθαι προλιπόνθ' ἡμετέρην φιλίην·
ὕβρις καὶ Μάγνητας ἀπώλεσε, καὶ Κολοφῶνα,
    καὶ Σμύρνην· πάντως Κύρνε καὶ ὔμμας ὀλεῖ.
εἰς βάσανον δ' ἐλθὼν, παρατριβόμενός τε μολίβδῳ,
    χρυσὸς ἄπεφθος ἐὼν, καλὸς ἅπασιν ἔσῃ.
οἴ μοι ἐγὼ δειλὸς, καὶ δὴ κατάχαρμα μὲν ἐχθροῖς,
    τοῖς δὲ φίλοισι πόνος, δειλὰ παθὼν, γενόμην.
κύρν' οἱ πρόσθ' ἀγαθοὶ, νῦν αὖ κακοὶ οἱ δὲ κακοὶ πρὶν,
    νῦν ἀγαθοί. τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ' ἐσορῶν;
τοὺς ἀγαθοὺς μὲν ἀτιμοτέρους, κακίους δὲ λαχόντας
    τιμῆς; μνηστεύει δ' ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἀνήρ.
ἀλλήλους δ' ἀπατῶντες ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶσιν,
    οὔτ' ἀγαθῶν μνήμην εἰδότες, οὔτε κακῶν.
χρήματ' ἔχων πενίην μ' ὠνείδισας· ἀλλὰ τὰ μέν μοι
    ἔστι, τὰ δ' ἐργάσομαι θεοῖσιν ἐπευξάμενος.
πλοῦτε θεῶν κάλλιστε, καὶ ἱμεροέστατε πάντων,
    σὺν σοὶ, καὶ κακὸς ὢν, γίγνομαι ἐσθλὸς ἀνήρ.
ἥβης μέτρον ἔχοιμι, φιλοῖ δέ με φοῖβος ἀπόλλων
    λητοΐδης, καὶ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεύς·
ὄφρα βίον ζώοιμι κακῶν ἔκτοσθεν ἁπάντων,
    ἥβῃ καὶ πλούτῳ θυμὸν ἰαινόμενος.
μή με κακῶν μέμνησθε πέπονθά τι οἷάτ' ὀδυσσεύς,
    ὅστ' ἀΐδου μέγα δῶμ' ἤλυθεν ἐξαναδύς·
ὃς δὴ καὶ μνηστῆρας ἀνέλετο νηλέϊ χαλκῷ
    πηνελόπης ἔμφρων κουριδίης ἀλόχου.

Quæ quidẽ, diu expectauit carũ apud filium manens,
Donecq́; terrã ingreſſus eſt, formidandosq́; ſeceſſus.
Si bibero, paupertatem animi corruptricem nõ curo:
Neq; viros inimicos, qui mihi dicunt male:
Sed adoleſcentiã amabilẽ lamentor, quæ me relinquit:
Lugeo autem moleſtam ſenectutem inſtantem.
Cyrne præſentibus amicis mali ſedemus principium:
Quæramus autem hulceri remedia naſcenti.
Spes apud homines ſola Dea bona eſt:
Alij vero cœlum relinquentes iuerunt.
Abijt quidem Fides magna dea. abijtq́; virorum
Temperãtia, Charitesq́;, (ô) amice, terrã reliquerũt.
Iuramẽta verò nõ amplius fidelia inter homines (ſunt)
Neq; Deos vllus veneratur immortales, (iuſta,
Piorum verò virorum genus perijt, neq; iura
Non amplius cognoſcunt, neq; quidem pietatem:
Sed dum quis viuat, & videat lumen ſolis,
Pius exiſtens circa Deos, ſpem expectet:
Precetur verò Deos, & ſplendidas coxas adolens,
Speiq́; primæ & vltimæ ſacrificet.
Cõſideretq́; iniuſtorum virorum obliquum ſermonem
Quis Deos immortales nihil reuerentes, (ſemper.
Semper alienis opibus intendunt cogitationem,
Turpia malis operibus ſigna ponentes.
Nunquã præſentem relinquẽs amicum, alium quære,
Miſerorum hominum verbis perſuaſus:

Liceat.

ἡ μὲν δὴ θ' ὑπέμεινε, φίλῳ πρὸς παιδὶ μένουσα,
ὄφρα τε γῆς ἐπέβη, δειμαλέους τε μυχούς.
ἐπίομαι, πενίης θυμοφθόρου οὐ μελεδαίνων,
οὐδ' ἀνδρῶν ἐχθρῶν, οἵ με λέγουσι κακῶς·
ἀλλ' ἥβην ἐρατὴν ὀλοφύρομαι, ἥ μ' ἀπολείπει·
κλαίω δ' ἀργαλέον γῆρας ἐπερχόμενον.
Κύρνε παροῦσι φίλοισι κακοῦ καταπαύσομεν ἀρχήν,
ζητῶμεν δ' ἕλκει φάρμακα φυομένῳ.
ἐλπὶς ἐν ἀνθρώποισι μόνη θεὸς ἐσθλὴ ἔνεστιν·
ἄλλοι δ' ὄλυμπον ἐκ προλιπόντες ἔβαν.
ᾤχετο μὲν πίστις μεγάλη θεός, ᾤχετο δ' ἀνδρῶν
σωφροσύνη, Χάριτές τ', ὦ φίλε, γῆν ἔλιπον.
ὅρκοι δ' οὐκέτι πιστοὶ ἐν ἀνθρώποισι δίκαιοι,
οὐδὲ θεοὺς οὐδεὶς ἅζεται ἀθανάτους.
εὐσεβέων δ' ἀνδρῶν γένος ἔφθιτο, οὐδὲ θέμιστας
οὐκέτι γιγνώσκουσ', οὐδὲ μὲν εὐσεβίας.
ἀλλ' ὄφρα τις ζώει, καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
εὐσεβέων πρὸς θεοὺς ἐλπίδα προσμενέτω.
εὐχέσθω δὲ θεοῖσι, καὶ ἀγλαὰ μηρία καίων
ἐλπίδι τε πρώτῃ καὶ πυμάτῃ θυέτω.
φραζέσθω δ' ἀδίκων ἀνδρῶν σκολιὸν λόγον αἰεί,
οἳ θεῶν ἀθανάτων μηδὲν ὀπιζόμενοι,
αἰὲν ἐπ' ἀλλοτρίοις κτεάνοις ἐπέχουσι νόημα,
αἰσχρὰ κακοῖς ἔργοις σύμβολα θηκάμενοι.
μή ποτε τὸν παρεόντα μεθεὶς φίλον, ἄλλον ἐρεύνα,
δειλῶν ἀνθρώπων ῥήμασι πειθόμενος.

Liceat mihi diuiti malis ſine curis
Viuere innoxiè, nullum habenti malum.
Neq; amo diues eſſe, neq; opto, ſed mihi liceat
Viuere ex modicis, nullum habenti malum.
Opes & ſapientia mortalibus inexpugnabilis (res eſt)
Neq; enim poteris opib. animum ſaturare: (ſemper,
Si verò ſapientiam ſapientiſſimus non refugit,
Sed amat, animum verò non poteſt explere.
Nullum theſaurum recondere filijs melius (eſt:)
Petentibus verò bonis viris Cyrne da. (bonus quidem
Nemo enim ex omni (parte) eſt omnino beatus: ſed
Patienter fert habens malum, nõ manifeſtum tamen,
Improbus verò neq; bonis ſcit, neq; malis,
Animum ſimul temperare. immortalium verò dona
Varia mortalibus accidunt, ſed pati
Oportet dona immortalium, qualia dant habere.
Oculi & lingua, & aures, & mens virorum
In medio pectorum in prudentibus ſunt.
Bonis adhære, malos verò nunquam ſequere:
Quando viæ perficias fineſq; negotiationis.
Bonorum bona quidem reſponſio, bonaq; opera:
Malorum verò venti miſera ferunt verba.
Ex malo conſortio mala fiunt: bene verò & tu
Cognoſces, quando magnos acceſſeris immortales.
Mentem Cyrne dij mortalibus dant bonam:
Hominis mens fines vniuerſi habet. (rior

O beatus,

εἴη μοι πλουτοῦντι κακῶν ἀπάτερθε μεριμνῶν
    ζώειν ἀβλαβέως, μηδὲν ἔχοντι κακόν.
οὔτ' ἔραμαι πλουτεῖν, οὔτ' εὔχομαι, ἀλλά μοι εἴη
    ζῆν ἀπὸ τῶν ὀλίγων, μηδὲν ἔχοντι κακόν.
πλοῦτος καὶ σοφίη θνητοῖς ἀμαχώτατον αἰεί·
    οὔτε γὰρ ἂν πλούτου θυμὸν ὑπερκορέσαις·
ὣς δ' αὔτως σοφίην ὁ σοφώτατος οὐκ ἀποφεύγει,
    ἀλλ' ἔραται, θυμὸν δ' οὐ δύναται τελέσαι.
οὐδένα θησαυρὸν καταθήσειν παισὶν ἄμεινον·
    αἰτοῦσι δ' ἀγαθοῖς ἀνδράσι Κύρνε δίδου.
οὐδεὶς γὰρ πάντ' ἐστὶ πανόλβιος, ἀλλ' ὁ μὲν ἐσθλὸς
    τολμᾷ ἔχων τὸ κακόν, οὐκ ἐπίδηλον ὅμως,
δειλὸς δ' οὔτ' ἀγαθοῖσιν ἐπίσταται, οὔτε κακοῖσι
    θυμὸν ὁμῶς μίσγειν. ἀθανάτων δὲ δόσεις
παντοῖαι θνητοῖσιν ἐπέρχοντ', ἀλλ' ἐπιτολμᾶν
    χρὴ δῶρ' ἀθανάτων, οἷα διδοῦσιν, ἔχειν.
ὀφθαλμοὶ, καὶ γλῶσσα, καὶ οὔατα, καὶ νόος ἀνδρῶν
    ἐν μέσσῳ στηθῶν ἐν συνετοῖς φύεται.
τοῖς ἀγαθοῖς σύμμισγε, κακοῖσι δὲ μήποθ' ὁμάρτει,
    εὖτ' ἂν ὁδοῦ τελέῃς τέρματά τ' ἐμπορίης.
τῶν ἀγαθῶν ἐσθλὴ μὲν ἀπόκρισις, ἐσθλὰ δὲ ἔργα·
    τῶν δὲ κακῶν ἄνεμοι δειλὰ φέρουσιν ἔπη.
ἐκ κακεταιρίης κακὰ γίγνεται· εὖ δὲ καὶ αὐτὸς
    γνώσῃ, ἐπεὶ μεγάλως ἤλιθες ἀθανάτους.
γνώμην Κύρνε, θεοὶ θνητοῖσι διδοῦσιν ἀρίστην·
    ἀνθρώπου γνώμη πείρατα παντὸς ἔχει.

ὦ μά-

O beatus, quisquis nobis habet mentē, qua multa ſupe-
Inſolentia pernicioſa, moleſtaq́ꝫ ſatietate (ſit.)(rior
Eſt malum vero mortalibus ſatietas, illis nil peius:
Omnis enim ex his Cyrne eſt malitia.
Vtinam ſis operum turpium impaſſibilis, & expers
Cyrne: maximam experientiam haberes virtutis.
Cyrne Deos reuerere, & time: hoc enim virum
Cohibet neqꝫ facere, neqꝫ dicere impia.
Plebiuorum autem tyrannum quomodo vis deturbare,
Non indignatio à dijs eſt vlla.
Mens bona, & lingua, at hæc in paucis ſunt
Viris, qui horum vtriuſqꝫ (ſint) diſpenſatores.
Nullus pecuniam dans mortem fugerit, neqꝫ grauem
Aduerſitatem, niſi fatum ad finem proyciet:
Neqꝫ poterit ſtulticiam, quando ſanè Deus dolores
Mortalis vir donis volens fugere, (mittit,
Non amo ſolio regio ſedere
Mortuus, ſed mihi viuenti contingat bonum.
Tribuli tapetibus ſimile ſtratum mortuo:
Lignum autem durum eſt, aut molle.
Neqꝫ Deos peierando iura: non enim tolerabile (eſt)
Immortales celare rem debitam,
Auis vocem, (ô) Polypæda, clarè clamantis
Audiui, quæ mortalibus nuncia venit arationis
Tempeſtiuæ, & mihi cor percuſſit nigrum,
Quod mihi florentes alij habent agros:

Neqꝫ

ὦ μάκαρ, ὅς τις δὴ μὴν ἔχει φρεσίν, ἢ πολὺ κρέσσων
 ὕβριος οὐλομένης, λευγαλέου τε κόρου.
ἐστὶ κακὸν δὲ βροτοῖσι κόρος, τοῦ δ' οὔτι κάκιον·
 πᾶσα γὰρ ἐκ τούτου Κύρνε πέλει κακότης.
εἴθ' εἴης ἔργων αἰσχρῶν ἀπαθὴς καὶ ἀεργὸς
 Κύρνε· μεγίστην κεν πεῖραν ἔχοις ἀρετῆς.
Κύρνε, θεοὺς αἰδοῦ, καὶ δείδιθι· τοῦτο γὰρ ἄνδρα
 εἴργει, μήθ' ἕρδειν, μήτε λέγειν ἀσεβῆ.
δημοφάγον δὲ τύραννον, ὅπως ἐθέλεις, κατακλῖναι,
 οὐ νέμεσις πρὸς θεῶν γίγνεται οὐδεμία.
νοῦς ἀγαθὸς, καὶ γλῶσσα, τάδ' ἐν παύροισι πέφυκεν
 ἀνδράσιν, οἳ τούτων ἀμφοτέρων ταμίαι.
οὔτις ἄποινα διδοὺς θάνατον φύγοι, οὐδὲ βαρεῖαν
 δυστυχίαν, εἰ μὴ μοῖρ' ἐπὶ τέρμα βάλοι·
οὐδ' ἂν δυσφροσύνας, ὅτε δὴ θεὸς ἄλγεα πέμπῃ,
 θνητὸς ἀνὴρ δώροις βουλόμενος προφύγοι.
οὐκ ἔραμαι κλισμῷ βασιληΐῳ ἐγκατακεῖσθαι
 τεθνεὼς, ἀλλά τί μοι ζῶντι γένοιτ' ἀγαθόν.
ἀσπάθοι τάπησιν ὅμοιον στρῶμα θανόντι·
 τὸ ξύλον ἢ σκληρὸν γίγνεται, ἢ μαλακόν.
μήτε θεοὺς ἐπίορκον ἐπόμνυθι· οὐ γὰρ ἀνεκτὸν
 ἀθανάτους, κρύψαι χρέος ὀφειλόμενον.
ὄρνιθος φωνὴν Πολυπαΐδη ὀξὺ βοώσης
 ἤκουσ', ἥτε βροτοῖς ἄγγελος ἦλθ' ἀρότου
ὡραίου, καί μοι κραδίην ἐπάταξε μέλαιναν,
 ὅττι μοι εὐανθεῖς ἄλλοι ἔχουσιν ἀγρούς.

οὐδὲ

Neq; mihi muli caudam trahunt aratri,
Alterius promiſſæ cauſa nauigationu.
Non eo, neq; à me vocabitur, neque ad tumulum
Ploratus, ſuper terram it tyrannus vir.
Neque ille me mortuo neque doleat,
Neque ex palpebris calidas miſerit lacrymas,
Neq; te commeſſari veto, neq; prouoco:
Moleſtus enim exiſtens & amicus, quãdo abfueris.
Illuſtris quidem genere ſum: vrbem autem fortem
Habito, patria terra exulans. (Theben
Ne me ſimpliciter ludens, charos ſopito parentes
(O) Argyri: tibi enim ſeruilis dies inſtat. (ex terra
Nobis vero alia quidẽ ſũt (ô) mulier mala multa, poſtq̃
Fugimus: moleſtam vero non propter ſeruitutem:
Neq; nos vendunt, ciuitas autem quidem eſt & nobis
Pulchra, Lethæo inclinata campo.
Neq; vnquam iuxta lugentes (nos) ſedentes rideamus,
Ipſorum bonis Cyrne lætantes.
Inimicũ quidem difficile (eſt) & maleuolum decipere
Cyrne: amicum vero amico facile decipere.

Nihil ira iniuſtius (eſt,) quæ habentem
Lædit, animo mala gratificans.
Nihil Cyrne bona ſuauius eſt muliere:
Teſtis ego, tu vero meæ eſto veritatis.
Multa afferre ſolet ſermo mortalibus viris
Damna, mente Cyrne turbata.

FINIS.

οὐδέ μοι ἡμίονοι κύφων ἕλκουσιν ἀρότρου,
　　τῆς ἄλλης μνηστῆς εἵνεκα ναυτιλίης.
οὐκ εἶμ' οὐδ' ὑπ' ἐμοῦ κεκλήσεται, οὐδ' ἐπὶ τύμβῳ
　　οἰμωχθεὶς, ὑπὸ γῆν εἶσι τύραννος ἀνήρ.
οὐδ' ἂν ἐκεῖνος ἐμοῦ τεθνηότος οὔτ' ἀνιῷτο,
　　οὔτε κατὰ βλεφάρων θερμὰ βάλοι δάκρυα.
οὔτέ σε κωμάζειν ἀπερύκομαι, οὔτε καλοῦμαι·
　　ἀργαλέος γὰρ ἐὼν, καὶ φίλος, εὖτ' ἂν ἀπῇς.
αἴθων μὲν γένος εἰμὶ πόλιν δ' εὐτείχεα θήβην
　　οἰκῶ, πατρώας γῆς ἀπερυκόμενος.
μή μ' ἀφελῶς παίζουσα, φίλους δένναζε τοκῆας
　　ἀργυρί· σοὶ μὲν γὰρ δούλιον ἦμαρ ἔπι.
ἡμῖν δ' ἄλλα μέν ἐστι γύναι κακὰ πόλλ', ἐπεὶ ἐκ γῆς
　　φεύγομεν, ἀργαλέη δ' οὐκ ἔπι δουλοσύνη,
οὔθ' ἡμᾶς περνᾶσι· πόλις δὲ μέν ἐστι καὶ ἡμῖν
　　καλὴ, ληθαίῳ κεκλιμένη πεδίῳ.
μή ποτε γὰρ κλαίουσι καθεζόμενοι γελάσωμεν,
　　τοῖς αὐτῶν ἀγαθοῖς Κύρν' ἐπιτερπόμενοι,
ἐχθρὸν μὲν χαλεπὸν, καὶ δυσμενῆ ἐξαπατῆσαι
　　Κύρνε: φίλον δὲ φίλῳ ῥᾴδιον ἐξαπατᾶν.

Ουδὲν Κύρν' ὀργῆς ἀδικώτερον, ἣ τὸν ἔχοντα
　　πημαίνει, θυμῷ δειλὰ χαριζομένη.
ὀυδὲν Κύρν' ἀγαθῆς γλυκερώτερόν ἐστι γυναικός·
　　μάρτυς ἐγώ, σὺ δὲ μοῦ γίγνου ἀληθοσύνης.
πολλὰ φέρειν εἴωθε λόγος θνητοῖσι βροτοῖσι
　　πλάσματα, τῆς γνώμης Κύρνε ταρασσομένης.

ΤΕΛΟΣ

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-116804-p0100-5

40 2/K,6

AB 40 2/K,6

(x 2200595)

sb.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-116804-p0101-0

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-116804-p0102-6

THEOGNIDIS MEGARENSIS SENTENTIÆ CVM VERSIONE LATINA, ita vt verbum verbo conferri poſsit, addita earundem explicatione,

A

Philip. Melanchthone

in Schola VVitebergenſi.

LIPSIÆ,

Excudebat Abraham Lamberg.

Anno

M. D. XCI.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-116804-p0103-1